ANT

HO ŞI MINH

HAFTANIN NOTLARI

31 *ağustos* — **1** *eylül* — **2** *eylül* — **3** *eylül*

Doğuluların mitingi

■ **Tunceli'deki Pir Sultan Abdal olaylarını protesto etmek üzere Ankara'daki doğulu yüksek öğrenim gençleri bir «Kanunlara Saygı» yürüyüşü ve mitingi düzenlemişlerdir. Tandoğan Alanı'ndan Cemal Gürsel Alanı'na kadar devam eden yürüyüş sırasında Doğu'lu gençler, «Doğuya özgürlük», «Yanındayız Tunceli», «Eşitlik İsteriz» diye bağırmışlardır. Doğulu gençler, konuşmalarından sonra Tunceli Valisi'ni ve Emniyet Müdürü'nü «halk düşmanı» ilan etmişlerdir. Halk Oyuncuları Topluluğu sanatçıları da, İçişleri Bakanı Ragıp Üner'e bir telgraf çekerek Tunceli Savcısı'nın kendilerine yapılan işkence ile ilgili iddialarının soyut olduğu yolundaki açıklamasına cevap vermişler, Tunceli Savcılığının açıklamasının yapıldığı gün bir başkomiserin «işkence yapmak» iddiasıyla tutuklandığını hatırlatmışlardır. Gösterilen sert tepkiler karşısında, olaylardan sonra tutuklanan oyuncular ve TİP adayı Kemal Burkay ile diğer şahıslar serbest bırakılmışlardır. (Tunceli Olayları üzerine TİP'in hazırladığı raporu 14 - 15. sayfalarımızda bulacaksınız.)**

Ağır hasta olan Alkılıç'a hâlâ zulmediliyor!

1962 yılında Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan bir yarışma yazısından dolayı o tarihten bu yana anayasa ve kanunlara rağmen *hapisten hapise, sürgünden* sürgüne gönderilen Şadi Alkılıç'ın çilesi hâlâ devam etmektedir. 55 yaşındaki Alkılıç için tam teşekküllü Haydarpaşa Nümune Hastanesi Sağlık Kurulu'nun 25 Nisan 1969'da oybirliğiyle verdiği ve «Alkılıç'ın sürekli ağır kan ve metabolizma hastalıklarından mustarip olduğunu» belirten, dolayısıyla hapiste tutulamayacağını ifade eden rapor, 9 Mayıs günü Adli Tıp Meclisi'ne gönderildiği ve aradan **dört aylık** bir süre geçtiği halde, adli tıptan Alkılıç'ın tahliyesi yada hapiste tutulması yolunda herhangi bir karar çıkmamıştır. Alkılıç'a sırf fikir ve kanatlerini söylediği için Türkiye'de reva görülen ve «zulüm»den başka bir kelimeyle nitelendirilmesi mümkün olmayan bu muamele, yurt dışında da büyük tepkiler yaratmağa devam etmektedir. *1967 yılında «Dünyanın* Mahkumu» ilan edilen Alkılıç'ın durumu, dünya basınınca, radyolarınca, televizyonlarınca ve üniversitelerince büyük bir adalet endişesiyle izlenmektedir. İstanbul'da toplanan Uluslararası Kızılhaç örgütüne, Alkılıç'ın sağlık durumunun ele alınması ve tahliyesinin sağlanması yolunda telgraflar yağmaktadır. Adalet Bakanlığı da bu tepkiler karşısında, adli tıbbın dört aydan beri inceleyip olumlu yada olumsuz bir karara bağlamadığı sağlık raporunu istemek zorunluluğunu duymuştur. Alkılıç da, Adli Tıp Meclisi başkanlığına gönderdiği bir dilekçe ile raporunun Adalet Bakanlığı'na gönderilmesini istemiştir.

850 binlik demeç

Demirel, seçimlerden sonrası için CHP'li bir koalisyona oynayan Amerika'ya yaranmak amacıyla devlet kesesinden 85 bin dolar ödeyerek ünlü Amerikan gazetesi New York Times'ta bir demeç yayınlatmıştır. «Başbakan Türkiye'nin ekonomik gelişmesini belirtiyor» başlığıyla yayınlanan demecinde, Demirel «Türkiye'nin uyanmakta olan bir dev» olduğunu söylemiş. «Kanaatimce 1973 yılında Türkiye ekonomik alanda kalkınmaya başlayacaktır. Dış ticaretimiz 1973 yılına kadar açık vermeye devam edecektir» demiştir. Türkiye'nin, şimdiye kadarki kalkınma edebiyatının tersine, henüz kalkınmaya başlamadığı bu demeçle itiraf edilmiştir. Başbakanlık *müsteşarı Munis Faik Ozansoy* imzasıyla bakanlıklara gönderilen bir yazı ile, New York Times'e ödenecek 85 bin doların bir kısmının Turizm Bakanlığı, bir kısmının da iktisadi devlet teşekkülleri tarafından ödenmesi istenmiştir. Bu meblağın 40 bin doları için acele transfer izni çıkarılmış olup geri kalan 45 bin dolar da ekim ayında gönderilecektir.

DPT Raporu

■ Devlet Planlama Teşkilatı, 14 bin köyü içine alan ve 1961 yılında yapılan anket sonuçlarını «gizli» bir roparda toplamıştır. «Gizli rapor»a göre, 14 bin köyde yaşayan toplam nüfusun yüzde 74'ü ömürlerini doğdukları yerlerde geçirmişlerdir. Bu köylüler nüfusunun yüzde 53'ü karasabana, yüzde 72'si bir öküze, ancak yü 'e 3.ü de traktöre sahiptir. Anket sonucunda 14 bin köydeki yüzde 55 aileye iki yada daha az oda isabet ettiği, yüzde 52 oranındaki nüfusun ömründe hiç gazete okumadığı tesbit edilmiştir.

Engels toplatıldı

■ **Paul Louis'in «Friedrich Engels» isimli kitabının Türkiye'de Öncü Kitabevi tarafından yayınlanan çevirisi, İstanbul Basın Savcılığı'nın mahkemeden aldığı 969/516 sayılı kararla toplatılmıştır. Kitabın çeviricisi hakkında da dava açılmaktadır.**

CIA cinayetleri

■ Güney Vietnam'da «Yeşil Bereliler» adıyla anılan özel birliğe mensup sekiz subay ve er tarafından her Kuzey hem de Güney Vietnam hesabına çalıştığı ileri sürülen bir şahsın öldürülmesi, gerçeklerin ortaya çıkmasına vesile olmuş, Amerikan komutanı General Creighton, olayla ilgili soruşturma açılmasını emrettikten sonra, *«Yeşil Bereliler»*'in, bu ajanı CIA'nın direktifi ile öldürdükleri belirtilmiştir. Bir zamanlar Vietnam'da Amerika'nın pasifikasyon uzmanı olan ve sonra Türkiye'ye elçi olarak gönderilen Komer'in mensup olduğu CIA'nın, Washington'dan aldığı direktif üzerine binden fazla Vietnam'lıyı öldürttüğü de ifade edilmiştir.

Dostlar Tiyatrosu

■ **Mehmet Akan, Şevket Altuğ, Genco Erkal, Arif Erkin, Ali Tahsin (Atila Alpöge), «Dostlar Tiyatrosu» adında yeni bir topluluk kurmuşlar ve Yapı Endüstri Merkezi'nin Harbiye'deki tiyatro salonunda provalara başlamışlardır.**

Sansür Rejimi

■ **Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Muammer Aksoy, kurum adına Tunceli olayları ile ilgili bir demeç vererek «İdare amirlerinin takdiri kararlarıyla tiyatro eserlerinin oynanabilmesi önlenebiliyorsa, sansür rejimi yaratılmış demektir» demiştir. Tunceli'deki yöneticilerin tutumlarının demokratik sistemle bağdaşmayacağını, buna rağmen yöneticilerin görev başında kalmalarının üzüntü verici olduğunu belirten Aksoy, hukuk ve devlet düzeninin geleceği bakımından olay üzerinde önemle durulması gerektiğini söylemiştir. Türkiye Barolar Birliği de, olaylardan sonra tutuklananları savunmak üzere görev alan avukatların görev yapmasına Tunceli emniyetince engel olunduğunu belirterek İçişleri Bakanlığı'na ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne birer protesto telgrafı çekmiştir.**

ANT dâvaları

■ Geçen yıl Konya Ereğlisi'ndeki zorbalık olayları ile ilgili olarak ANT'ta yeralan yazıya gönderilen tekzip başlığının aynı punto ile yayınlanmadığı iddiasıyla sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı hakkında açılan davaya Toplu Basın Mahkemesi'nde devam edilmiştir. Savcı bu celsede mütalaasını bildirerek Kabacalı'nın mahkumiyetini istemiştir. Dava, olay sırasında Konya Ereğlisi Kaymakamı olan ve sonradan Sükan tarafından mükafaten Ankara Vali Muavinliği'ne atanan tekzipçi Sabahattin Çakmakoğlu'nun şikayeti ü*zerine açılmış bulunuyordu*. Öte yandan, ANT'ın 12 Ağustos tarihli sayısında yayınlanan «Kendileri İşgalci Olanlar Demir Döküm İşçilerini Suçlayamazlar» başlıklı yazıdan dolayı Kabacalı hakkında 159. ve 312. maddelere muhalefet iddiasiyle Basın Savcılığı'nca yeni bir soruşturma açılmıştır.

Çayırova'da Grev

■ DİSK üyesi Cam İş Federasyonu'na bağlı Hür Cam İş Sendikası, Çayırova fabrikasında grev yapma kararı almıştır. Bir bildiri ile 1200 cam işçisinin grevini desteklediğini açıklayan DİSK, «İş Bankası'nın işlettiği Şişe ve Cam Fabrikaları Umum Müdürlüğü'nün köhne zihniyeti yıkılana ve işçilerin hakları eksiksiz alınana dek mücadeleye devam edileceğini» belirtmiştir. Bildiride, işverenin grev korkusu yüzünden bir aydan beri yakmadığı 180 tonluk fırının çalışmaması nedeniyle zararının 4-5 milyon lira olduğunu ifade ettiği, buna karşılık işçinin isteklerinin yıllık tutarının 1,5 milyon lira olduğu açıklanmaktadır. DİSK, Amerika'ya ihracat yapan şirketin bu tutumunun ancak Türkiye halkının zararına bir takım dolaplar çevrildiği şeklinde açıklanabileceğini ifade etmektedir.

Paralı Askerler

■ **Genç Sinemacılar, «Paralı Askerler» filmi ile ilgili bir protesto bildirisi yayınlamışlardır. Bildiride özetle şöyle denilmektedir: «Bizler ağustos başında ANT Dergisi'nde Paralı Askerler'e karşı protestoyu başlattık. Emperyalist sinemanın kirli oyununu anlattık, senaryodaki düzmecelikleri sıraladık. Mustafa Kemal'li sahnelerin çekimine başlanınca ortalık iyice karıştı. Gazetelerin sürekli yayını karşısında Mustafa Kemal'i inkara yeltendiler. Bu general başka general, dediler. Hükümet kuvvetlerinin koruyuculuğuna sığınıp çekimi sürdürdüler. Büyük bir olay çıkmadan İstanbul'daki işlerini bitirip Anadolu'ya geçtiler. Yanlarına 50 toplum polisini figüran alarak... Ilgililer filmin çekimini durdurmadıkları sürece bizler hükümetin filmin kârına ortak olduğu düşüncesini kafamızdan çıkarmayacağız. Ve Paralı Askerler'i, 47 yıl önce olduğu gibi, İzmir'den denize dökene kadar savaşacağız.»**

Bu cinayetler örtbas edilemez!

Devrimcilere karşı düzenlenen katliam planının uygulandığı ve tarihe «Kanlı Pazar» olarak geçen 16 Şubat 1969 Taksim olaylarıyla ilgili dosya, «sanıkların bulunamadığı» gerekçesiyle İstanbul Savcılığı tarafından takipten kaldırılmıştır. Bilindiği gibi Kanlı Pazar'da Amerikan 6. Filosu'nu protesto eden devrimcilere, sağcı zorbalar planlı şekilde saldırtılmış, Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan adında iki genç katledilmiş, yüzlerce insan yaralanmıştı. Olaydan sonra üstünkörü bir tahkikat yapan yetkililer, ancak gazetede fotoğrafları yayınlanan sanıklardan ikisini tutuklamışlar, bunlar da bir süre sonra tahliye edilmişlerdir. Ne var ki, taammüden cinayet olaylarını bu şekilde rafa kaldıran savcılık, olayları eleştiren ANT Dergisi aleyhine büyük bir işgüzarlıkla arka arkaya dava açmış ve ANT mensupları için yekunu 50 yıla varan hapis cezaları istemiştir. Hatırlanacağı üzere, toplum polisinin 1968 Temmuz'un Teknik Üniversite'yi basarak Vedat Demircioğlu'nu öldürmesi olayı da örtbas edilmiş, buna karşılık bu olayları eleştiren Doğan Özgüden ve Alpay Kabacalı birer yıl hapse mahkum edilmişlerdir. Bu adaletsizliğin hesabı bugün değilse bile yarın, hem katillerden, hem de katillere yardakçılık yapanlardan mutlaka sorulacaktır.

4 eylül

Pahalılık Mitingi

■ Ankara İşçi Birliği, 13 Eylül cumartesi günü saat 14.30'da Ankara Kurtuluş Meydanı'nda «Artan Pahalılığı Protesto Etmek» amacıyla bir miting düzenlemiştir. Bu konuda bir demeç veren İşçi Birliği Başkanı Metin Gür özetle şöyle demiştir: «Artık Türkiye'de dar gelirli vatandaşlara yaşama hakkı kalmamıştır. Her geçen gün şiddetli bir şekilde ağırlaşan geçim yükünün altında emekçi halk kıvranmakta, dolayısıyla hastalık, sakatlık ve ölüm bunu izlemektedir. Halkın çoğunluğu, yumurta, süt ve yoğurt gibi mühim gıda maddelerini yiyemez hale geldiği gibi, eti de kasap dükkanlarının *vitrinlerinde görmektedir.* Bizler, İşçi Birliği olarak, bütün bunların neden olduğunu apaçık ortaya dökmek ve gerekli haklarımızı kullanmak için bu mitingi düzenledik.»

Koç alay ediyor!

■ Sırtını yabancı sermayeye dayayarak kompradorluğun bütün icaplarını yerine getiren başkapitalist Vehbi Koç, İzmir'de «Gayemiz dar gelirli bütün vatandaşların birer otomobil sahibi olmalarını temindir» demiştir. Yukarıdaki haberde de belirtildiği gibi, büyük vatandaş kitleleri karnını doyuracak asgari gıdayı dahi alamazken, yarı aç yarı tok yaşarken, Vehbi Koç'un her dar gelirli vatandaşı otomobil sahibi etmekten söz*açması, vatandaşla alay etmektir.*

5 eylül

Törende hadise

■ 30 Ağustos Zafer Bayramı dolayısıyla Dumlupınar'da *yapılan törende gençlik adına* yapılan anti - emperyalist konuşma olaylara yol açmıştır. Toplantıda, protokolde kendilerine ayrılan yerlere değil, halkın arasına oturan *gençler adına Eczacılık Fa*kültesi'nden Mehmet Ahçeci, Türkiye'nin Amerikan işgali altında olduğunu, gençliğin ikinci milli kurtuluş savaşının saflarında yeraldığını, Vedat Demircioğlu'nun da bu ikinci kurtuluş savaşının ilk şehidi olduğunu söylemiş, «Bağımsız Türkiye» haykırışları arasında kürsüden inmiştir. Kuvvet komutanları ve genelkurmay adına yapılan konuşmalardan sonra gençlik temsilcisinin bu şekilde konuşması protokoldekileri paniğe uğratmış, zaman zaman konuşmayı engellemek istemişlerdir. Konuşmacı genç kürsüden inince etrafı polisler tarafından sarılmış, Kütahya Valisi de, Mehmet Ahçeci ile İstanbul Teknik Üniversite*si'nden Osman Bahadır ve* Mehmet Özekit'i işaret ederek, «Bu itleri bana teslim edin, Kütahya'ya götüreyim» diye bağırmıştır. Bu arada bir subay konuşma metnini *zorla Mehmet Ahçeci'nin e*linden almıştır. Gençler sekiz saat nezaret altında tutulduktan sonra serbest bırakılmışlar, daha sonra misafir edildikleri Hava Kuvvetlerin*de çok yakın ilgi görmüşler*dir.

6 eylül

İşçiler dövüldüler

■ İşten çıkartılan 300'e yakın belediye işçisi, Samsun Bele*diye Başkanı Kemal Vehbi* Gül'ü döverek arabasının camlarını kırmışlardır. İşçilerin ücretlerini dahi vermeden, sırf politik nedenlerle adam tasfiye eden Belediye Başkanı'nın dövülmesi, emeğin hakkını hiçe sayanlar için bir ibret dersi olmalıdır.

Elçi kaçırıldı

■ Amerikan emperyalizminin *Brezilya'daki diplomatik tem*silcisi Büyükelçi Charles Burke Elbrick, Brezilya «Milli Kurtuluş Hareketi» ve «Ekim İhtilali Hareketi» adındaki iki gerila grubu tarafından *kaçırılmıştır. Elçiyi kaçıran* devrimciler, Brezilya hükümetine bir ultimatom vererek 15 siyasi mahkumun derhal serbest bırakılarak Şili, Meksika ve Cezayir'e gönderilmelerini istemişler, aksi halde Amerikan Büyükelçisi'nin öldürüleceğini bildirilmişlerdir. Devrimcilerin bu amansız tutumu karşısında Brezilya Hükümeti pes demek zorunda kalmış ve verilen mühletin bitimine bir saat 20 dakika kala, Dışişleri Bakanı Jose Magalhaes, teklifin kabul edildiğini, serbest bırakılması istenen mahkumların adlarının teşkilat tarafından hükümete bildirilmesini beklediklerini açıklamıştır. Devrimciler, büyükelçinin kendi ellerinde bulunduğunu kanıtlamak üzere, elçinin karısına hitaben kendi yazısıyla yazdığı mek*tubu bir kilisenin lane kutu*suna yerleştirmişlerdir.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

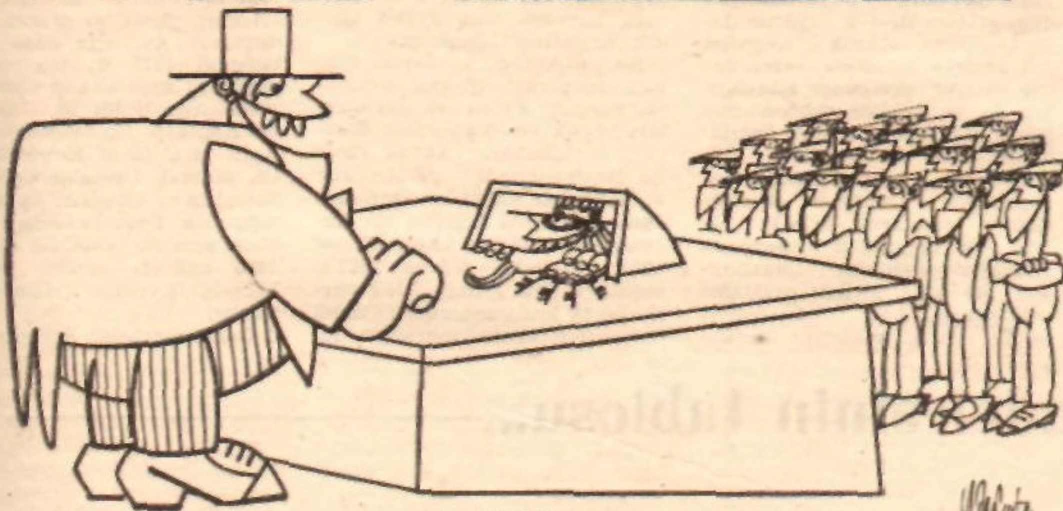
Destekliyoruz, fakat...

GEÇEN haftaki yazımızda TİP yöneticilerinin önseçim kampanyasındaki tutumunu eleştirerek, «Görünüş odur ki, genel merkez kontenjanlarının *kullanılışı da, bütün bu olup bitenlerin üstüne tüy dike*cektir» **demiştik. Bu tahminimizde yanılmayı çok isterdik. Ne yazık ki, iç sayfalarımızda ayrıntılı olarak okuyacağınız gibi, genel merkezciler tepeden inmeci ve bencil tutumlarını, burjuva partilerine yakışır** «dönerli listeler» **ve** «adam taşıma» **taktikleriyle önseçim sandıkları başın*da da sürdürmüşler, kontenjan adaylarının tesbitinde ise* daha da ileri giderek parlamentoda birer koltuk garantilemek için birbirlerine düşmüşlerdir. Gerek önseçimlerden, gerekse merkez kontenjanlarının tesbitinden sonra açıkça görülmektedir ki, TİP'in seçim şansı olan illerin liste başlarında yeralanlar, ne emekçi sınıfının gerçek temsilcileridir, ne de proleterya ideolojisini parlamentoda hakkıyla savunabilecek bilimadamlarıdır. Bırakın emekçileri, sendikacıların dahi liste başlarında yeralmalarına imkan verilmemiş, önseçimde teşkilatın oyu ile liste başına seçilen bilimadamları, sırf genel başkan gibi düşünmedikleri için bir kalemde silinip atılmış,** «oy partisiyiz» **diye son dakikada** «oy deposu» **bir takım ağalar liste başlarına geçirilmiş, Aybar - Ekinci grubunun adamları tepeden inme köprü başlarına oturtulmuştur. Bu, sosyalist bir parti için, gerçekten hazin bir manzaradır ve yöneticilerin, partinin gövdesini meydana getiren emekçilere ihanetini inkar kabul etmez şekilde belgelemektedir!**

DÜNYA proleteryasının büyük liderlerinden Ho Şi Minh'in hayata gözlerini yumduğu bir sırada, Türkiye emekçilerinin ve sosyalistlerinin tek siyasal örgütünde burjuva partilerine yakışır kirli oyunlar oynanması gerçekten hepimiz için utanç vericidir. O Ho Şi Minh ki, liderliğini hapishane, işkence, silahlı savaş ve devrimle yoğurmuştur, ve aynı Ho Şi Minh 1956'da partisinin üyelerine şöyle seslenebilmiştir: **«Partimizde demokratik ilkeler genişletilmeli, eleştiri, özellikle aşağıdan yukarı eleştirme, yaygın hale getirilmelidir. Teorik *düzeyimizi yükseltmeliyiz. Teori, devrimin gerçekleriyle* sıkı sıkıya bağlanmalıdır. Günün koşullarını daima dikkate almalı, kitlelerle yakın teması devam ettirmeliyiz. Partinin içinde olsun, dışında olsun kişiyi putlaştırmanın bir ölçüde varolduğunu kabul etmeliyiz. Bu kötülükle savaşmanın başlıca silahı eğitimdir. Aynızamanda partinin ortak liderliğini ve halkın rolünü yüceltmeliyiz. Açık yürekle özeleştiri ve içten eleştirme, eksikliklerin üstesinden gelinmesi ve iyi niteliklerin geliştirilmesi için en iyi yoldur. Bu nedenle, yalnız partide ve hükümet örgütlerinde eleştirme ve kendini eleştirmeyi geliştirmekle yetinmemeli, halktan gelen içten eleştirmelere de sevinmeliyiz.»** İşte liderliği tartışma götürmez bir büyük devrimcinin yüceliği; ve işte partinin yöneticiliğini ve milletvekilliklerini burjuva taktikleriyle elde tutan bizimkilerin tahammülsüzlüğü, halka güvensizliği...

AÇIKÇA söylemek gerekirse, önümüzdeki seçimde TİP kaç koltuk elde ederse etsin, Aybar - Ekinci kliğine mensup milletvekillerinin parlamentoda emekçi sınıflar adına devrimci bir mücadele vermeleri mümkün değildir. Ne var ki, bütün bu katı gerçeklere rağmen, sınıf bilincine varmış emekçiler ve sosyalistler seçimde tek sosyalist örgütümüzü desteklemek, oy oranını artırmak için vargüçleriyle çalışmak zorundadırlar. Zira, her zaman belirttiğimiz gibi, başka alternatif olmadığı için, Türkiye sosyalistleri, Amerikan emperyalizmine ve yerli işbirlikçilerine karşı güçlerinin artmakta olduğunu, matematik olarak, ancak oy oranının artmasıyla ispat *edebilirler. Geçen seçimde sosyalistler yüzde 3, işbirlikçi* cephe ise yüzde 97 oranında oy almıştı. Bunun daha açık ifadesi: her 100 kişiden 97'si işbirlikçilere, 3'ü de sosyalist ve anti - emperyalist cepheye oy vermişti. Bugün için görevimiz işbirlikçi cepheye oy verenlerin sayısını 97'den 95'e, 94'e, hattâ 90'a düşürmektir. Şüphesiz sosyalist mücadelenin tek aracı parlamento değildir. Ancak hiç değilse önümüzdeki şu bir aylık dönemde, iç mücadeleye bir çizgi çekmek ve parlamenter mücadele imkanını da sonuna kadar zorlamak gerekmektedir. Evet, seçim kampanyasında bütün sosyalistler TİP'i destekleyecektir. Bunu solun bütün kanatları şifahi ve yazılı olarak ilan etmişlerdir. Ama onun tepeden inmeci yönetici kliği desteklemek olmadığını ve seçimden sonra bu kliğe karşı en etkin biçimde savaşılması gerektiğini bilerek verilen bir destektir bu...

· GÖZ GÖRE · YALÇIN ÇETİN ·

YAZISIZ

YAZISIZ

İSTANBUL ADAYI MEHMET ALİ AYBAR
— Önseçim taktikleriyle kazanılan bir zafer —

ÖNSEÇİM VE KONTENJANLAR MÜCADELESİ !

● Genel merkezin gerek önseçimlerdeki, gerekse kontenjan adaylarının tesbitindeki tutumu TİP içinde yeni çatışma ve bölünmelere yolaçtığı gibi, emekçi sınıfını tam anlamıyla temsil etmekten uzak, bilimadamlarına bile yer verilmeyen, buna karşılık ağaların dahi «tepeden inme» getirildiği aday listeleri düzenlenmek suretiyle tek sosyalist örgütümüzün seçim şansı da bizzat yöneticiler tarafından baltalanmıştır.

YENİ Gazete'nin siyasi partilere tahsis ettiği seçim sayfasında geçen hafta **«Başkan Diyor Ki»** başlığı altında TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar'ın şu cümleleri yeralıyordu:

«Mücadelemiz, çok yönlü, zor bir mücadeledir. Amerikan emperyalizmine ve onun sömürücü yerli ortaklarına karşı mücadele veriyoruz.

....

«... Fakat en zorlu mücadele, ne Amerikan emperyalizmine ve onun yerli ortaklarına karşı verdiğimiz mücadeledir; hattâ ne de sosyalist ideali en mükemmel şekilde gerçekleştirmek için yürüttüğümüz mücadeledir. En zorlu mücadele, sosyalist olarak, herbirimizin, her gün kişisel menfaatlerimizi tepmek için kendi kendimize karşı vermek zorunda olduğumuz mücadeledir. Zira, onbinlerce yılın yoğurduğu bencil insanın yerini, kendini halka adamış yeni insanın alması son derece zor bir iştir.»

Mücadelelerin zorluluk derecesini böylesine bir sıralamaya tabi tutmak herhalde çok tartışma götürür. Ancak, sıralama ne olursa olsun, bencil insanın yerini, kendini halka adamış yeni insanın almasının gerçekten zor bir iş olduğu, önceki hafta yapılan TİP'in önseçimleri sırasında sonuna kadar doğrulanmıştır. Ve ne yazık ki, Aybar'ın bu yargısını doğrulayanlar, önseçimdeki tutumlarıyla bizzat Aybar ve Aybar'ı destekleyenler olmuştur.

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, Türkiye İşçi Partisi'nin milletvekili adayları önseçimleri ve merkez kontenjanlarından yararlanacak olanların tesbiti, burjuva partilerinden geri kalmayacak bir seviyesizlik içinde cereyan etmiştir.

Özellikle üç büyük şehirde önseçimler, büyük kongrede çarpışan Aybar ve Aren hiziplerinin kıyasıya mücadelesine sahne olmuştur.

Bilindiği gibi, parti içi muhalefetin lideri Sadun Aren ve Şaban Erik İstanbul'dan önseçime katılmışlar, eski Genel Sekreter Nihat Sargın Ankara'dan, yine Aren grubunun ileri gelen isimlerinden Mehmet Selik de İzmir'den adaylıklarını koymuşlardır.

Buna karşılık, bütün tahminler hilafına, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar da, Sadun Aren ile birlikte aynı şehirden önseçime katılmaya karar vermiş ve İstanbul önseçimi bir bakıma bir **«referandum»** mahiyeti kazanmıştır.

Aybar'ın doğrudan doğruya önseçime girmesi lehine bir not olmakla birlikte, aday adaylarının tesbiti sırasında genel merkezin bazı tasarrufları daha baştan şüpheler uyandırmıştır. Örneğin, TİP'in oldukça kuvvetli bulunduğu Yozgat İli'nde, bazı ayak oyunlarıyla kuvvetli iki ismin, Yusuf Ziya Bahadınlı ve Şakir Keçeli'nin önseçime girmelerinin önlenmesi ilk şüpheleri davet etmiştir.

Daha sonra, cumhuriyet savcısı sosyalist Şiar Yalçın'ın da Antalya, İstanbul veya İçel'den aday olma talebi veto edilmiştir. Bunun için hiçbir gerekçe de gösterilmemiştir. Oysa, kendisiyle temas ettiğimiz Şiar Yalçın **«Ben milletvekili olmak sevdasında değilim. Aday adaylığım kabul edilmiş olsaydı, farzı mühal Antalya'dan liste başı olsam dahi milletvekili seçilmem imkansız gibiydi. Genel merkezin dört kontenjan hakkı kullandığı ve partinin en faal ve en yüksek kademedeki üyelerinin çarpıştığı İstanbul'da ise listenin ancak sonlarında yer alabilirdim. İçel'de önseçimlere katılmama izin verildiği takdirde ise, yine liste başı olsam dahi seçilmem şüpheli olduğu gibi genel merkez kontenjan hakkını kullanarak beni ikinci sıraya düşürebilirdi. Ben bütün bunları bilerek müracaatımı yaptım. Amacım sadece TİP aday listesinde yeralmak suretiyle hem iktidara karşı bir jest yapmak, hem de devlet memuru bir cumhuriyet savcısının TİP'i desteklediğini bu partiye oy vermeye eğilimli emekçi sınıflara veya onlardan yana olanlara duyurmaktı...»** demektedir. Meslek hayatını dahi tehlikeye atarak sosyalist mücadeleye kendisini veren bir cumhuriyet savcısının adaylığının da bu şekilde reddedilmesi genel merkezin tutumu üzerinde şüpheleri artırmıştır.

Nitekim, genel merkezin, önseçimlerde tamamen **«bencil»** ölçüler kulanarak halreket ettiği çok geçmeden meydana çıkmıştır. Aybar'ın İstanbul'dan önseçime girdiği açıklanır açıklanmaz, parti yöneticileri bütün işlerini güçlerini bırakarak, yıllardan beri uğramadıkları İstanbul teşkilatı içinde bütün imkanlarıyla seferber olmuşlardır. Başta sendikacılar olmak üzere, arabalarla mahalle mahalle, ev ev dolaşılarak Aybar muhaliflerini karalama kampanyası açılmıştır. Bu arada, **«Aybar İstanbul'da önseçimi kazanamazsa, genel başkanlıktan istifa edecek... Bu kritik dönemde genel başkanın istifa etmesi partiyi güç durumda bırakabilir...»** propagandası sistemli şekilde işletilmiştir. Ayrıca, sendikacılar, Aybar ve güvenilir adamlarına oy toplamak için **«dönerli listeler»** usulünü uygulamışlardır. Bu listelerin özelliği, her listenin başında Aybar, Kuas, Cemgil, Nebioğlu gibi genel merkez yöneticilerinin isimlerinin yer alması, diğer isimlerin ise alt taraflara serpiştirilmesidir. Bu şekilde dört isim mutlak olarak oy toplamakta, diğer aday adaylarının oyları ise bölünmektedir.

Bir yandan **«dönerli listeler»**in dağıtımına devam edilirken, öte yandan da özellikle sendikalara mensup partililerin önseçim günü sandık başlarına getirilmesi için organizasyonlar yapılmış, bir çok yerlerde vasıtalar temin edilerek Aybar'a ve arkadaşlarına oy vermesi ihtimali kuvvetli olan üyeler sandık başlarına taşınmıştır.

Bu çalışmalar, aşağıdaki tabloda da görüleceği gibi sonucunu vermiş, Aybar ve arkadaşları büyük bir çoğunlukla önseçimi almışlardır. Ancak tablo iyi incelendiğinde görülecektir ki, bu kadar iddialı ve **«referandum»** mahiyeti taşıyan bir önçimde dahi TİP'in İstanbul'daki 4217 üyesinden sadece 1037'si sandık başına gitmiş, 3180 partili ise oy kullanmamıştır. Çünkü birçok üye genel merkezin İstanbul'a dört merkez kontenjanı koyduğunu bildiği ve kimi seçerlerse seçsinler liste başına genel merkezin kendi adamlarını getireceğinden emin olduğu için oy kullanmak gereğini duymamıştır. Bu nedenle oy kullanma oranı düşük olmuştur. Her ne kadar genel merkezciler Aren'in 368 oyuna karşılık Aybar'ın 717 oy almasını **«zafer»** şeklinde göstermekteyseler de, genel bir orantı kurulduğunda Aybar'ın dahi İstanbul'daki 4217 üyeden sadece yüzde 17'sinin oyunu aldığı görülecektir. Kaldı ki, Beyoğlu ve Kadıköy ilçelerinde Aren Aybar'dan fazla Eminönü, Fatih, Kartal, Üsküdar ilçelerinde başa baş oy almıştır. Ayrıca Demokratik Devrimcilerin önseçime ayrı bir liste ile katılmaları, muhalif oyları kısmen bölmüş, Aybar'ın işine yaramıştır.

Genel merkezin önseçimlerden

SADUN AREN
— Niçin kaybetti —

Aybar - Aren mücadelesinin tablosu...

İLÇELER	Üye Sayısı	Katılan Üye	Geçerli Oy	AYBAR	KUAS	ALKAN	CEMGİL	NEBİOĞLU	AREN	ERİK
Adalar	30	7	7 (% 23)	7 (%100)	7 (%100)	7 (%100)	7 (%100)	7 (%100)	3 (% 42)	2 (% 28)
Bakırköy	212	66	66 (% 31)	57 (% 86)	54 (% 81)	64 (% 97)	52 (% 78)	47 (% 71)	15 (% 22)	11 (% 16)
Beşiktaş	91	61	57 (% 62)	38 (% 66)	13 (% 22)	26 (% 45)	13 (% 22)	12 (% 21)	6 (% 10)	7 (% 12)
Beykoz	113	46	45 (% 39)	40 (% 88)	39 (% 86)	6 (% 13)	39 (% 86)	37 (% 82)	11 (% 24)	4 (% 8)
Beyoğlu	353	80	67 (% 19)	36 (% 53)	30 (% 44)	34 (% 50)	21 (% 31)	24 (% 35)	44 (% 65)	45 (% 67)
Çatalca	26	4	2 (% 7)	2 (%100)	2 (%100)	2 (%100)	1 (% 50)	1 (% 50)	1 (% 50)	1 (% 50)
Eminönü	510	84	75 (% 15)	53 (% 70)	32 (% 42)	45 (% 60)	37 (% 49)	21 (% 38)	43 (% 57)	40 (% 43)
Eyüp	504	80	72 (% 14)	60 (% 83)	55 (% 76)	32 (% 44)	46 (% 63)	35 (% 48)	26 (% 36)	29 (% 40)
Fatih	398	67	51 (% 14)	30 (% 50)	23 (% 39)	38 (% 64)	20 (% 33)	14 (% 23)	28 (% 47)	28 (% 47)
Gaziosmanpaşa	269	90	83 (% 30)	80 (% 96)	64 (% 77)	61 (% 73)	62 (% 74)	65 (% 78)	11 (% 13)	18 (% 21)
Kadıköy	326	79	75 (% 21)	41 (% 54)	38 (% 50)	47 (% 62)	28 (% 37)	27 (% 36)	49 (% 65)	53 (% 70)
Kartal	195	55	51 (% 26)	46 (% 90)	39 (% 76)	35 (% 68)	36 (% 70)	25 (% 49)	38 (% 74)	28 (% 54)
Sarıyer	125	43	38 (% 30)	31 (% 81)	28 (% 73)	36 (% 94)	9 (% 23)	26 (% 68)	12 (% 31)	5 (% 13)
Silivri	211	46	38 (% 17)	36 (% 94)	34 (% 89)	33 (% 86)	36 (% 94)	34 (% 89)	9 (% 23)	7 (% 18)
Şile	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Şişli	474	109	101 (% 21)	87 (% 86)	82 (% 81)	53 (% 52)	52 (% 51)	72 (% 71)	27 (% 26)	27 (% 26)
Üsküdar	159	60	56 (% 35)	42 (% 75)	28 (% 41)	31 (% 55)	29 (% 51)	15 (% 26)	32 (% 57)	37 (% 66)
Yalova	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zeytinburnu	193	58	46 (% 23)	31 (% 67)	28 (% 60)	23 (% 50)	29 (% 63)	23 (% 50)	13 (% 28)	18 (% 39)
Toplam	4217	1037	938 (% 22)	717 (% 76)	596 (% 63)	573 (% 61)	517 (% 55)	493 (% 52)	368 (% 39)	360 (% 38)

TiP'in Aday Listeleri

Önceki pazar günü yapılan önseçimlerden ve hafta içinde Genel Yönetim Kurulu'nda merkez kontenjanlarının kullanılmasından sonra TİP'in aday listeleri aşağıdaki şekilde tesbit edilmiştir. Ağrı, Bilecik, Bolu, Denizli, Eskişehir, Giresun, Gümüşhane, Isparta, Kırşehir, Muş, Niğde, Ordu, Rize, illerine ait aday listeleri ise dergimiz bağlandığı ana kadar öğrenilememiştir. Merkez kontenjanından aday olanlar aşağıdaki listede (M.K.) rumuzu ile belirtilmiştir.

ADANA: Hüseyin Korkmaz, Cenan Bıçakçı, Selahattin Uyar, Mustafa İspir, Şükrü Vural, Erol Üşenmez, Eşref Karakaya, Ali Karcı, İsmail Yıldırım, Recep Mete, Sinan Ünsal.
ADIYAMAN: Ali Sabri Tanrıverdi (MK)
AFYON: Ali Çaylı, Rıza Karakurt, Mehmet Çelik, M. Ali Ertuğrul, Salih Alcı
AMASYA: Naci Eren, Elmas Yılmaz, Şahin Abbas, Cemal Kara.
ANKARA: Tarık Ziya Ekinci (MK), Rauf Çapan (MK), Mustafa Güçlü, Nihat Sargın, Turhan Kaya, Kemal Ozan, Yusuf Yıldırım, Edip Bozkurt, Halil Birlikseven, Güner Samlı
ANTALYA: Turan Kaya, Ali Ay, Hasan Yılmaz, İhsan Köseoğlu, Durmuş Davra
AYDIN: Mülayim Akgürler (MK), Hüseyin Kaya, Orhan Çubukçu, Kemal Birlik, Durmuş Uyanık, Murat Demiralp, Mehmet Gök, Hasan Yavaş.
BALIKESİR: Şükran Kurdakul (MK)
BİNGÖL: Yusuf Kahraman, Resul Çubukçu
BİTLİS: Abbas Keskin, Alaattin Aksoy.
BURSA: Fevzi Kavuk, Mehmet Bağcı, Ramazan Güleryüz, Şükrü Akmansoy, Hidayet Özcan, Sacit Tulis, Ali Hikmet Sağbaş, Ahmet Atan, Ahmet Kınabaş, Nuri Kayseri, Enver Ziya Babanoğlu.
ÇANAKKALE: Salahattin Şahin, Cemil Fışkın, Mehmet Baba, Mustafa Sabri Pekün, Ali Erdin.
ÇANKIRI: İsmet Demiruluç, Şanan Erhanyiğit, Kazım Aras.
ÇORUM: Hasan Hüseyin Korkmazgil (M.K.), Mehmet Ali Uysal.
DİYARBAKIR: Mehdi Zana, Mehmet Coşkun, Ali Gül, Abdullah Aydınlık.
EDİRNE: Sadullah Okyapar, Tahsin Yavaş, Ahmet Kaya Turan, Sinan Kaya.
ELAZIĞ: Ejder İmer, Celal Sayrı, Hüseyin Kayacan, Ahmet Lütfi Naz, Feyzi Bilgin.
ERZİNCAN: Ali Kepez, Doğan Yiğit, Hasan Basri Aydın, Abuzer Tanrıverdi.
ERZURUM: Argun Müceldili
GAZİANTEP: Saip Atay, Hamdi Doğan, Kaygısız Polat, Memik Çakı, Ali Karaca, Ali Çıldır, Mahmut Soğuk.
HAKKARİ: Salih Özkarabay
HATAY: Ali Göçmen, Salman Güner, Süleyman Galloğlu, Ali Öztürk, Süleyman Faik Çağlar, Hasan Yeşil.
İÇEL: Tahsin Avcı (M.K.), Ziya Darendelioğlu, Ahmet Duran Şaker, Sakip Bulutlu, Nazmi Kaya, Kadir Tolu, Zekeriya Kayaselçuk.
İSTANBUL: Mehmet Ali Aybar, Recep Alkan, Rıza Kuas, Nazife Cemgil, Kemal Nebioğlu, Müzehher Vâ-nû (M.K.) Osman Babatürk, Hıdır Akkaya, Niyazi Volkanlı, Şinasi Kaya, Ramazan Şahin, Ahmet Şengenç, Mehmet Yüksel Duran, Mehmet Türkyılmaz, Mehmet Alpay, Sadun Aren, Ali Aksaç, Şaban Erik, Cevat Özdemir, Şevket Özçalkan, İbrahim Eroğlu, Ziyaettin Sonceley, Şerafettin Oktay, Müslim Durmaz, Dursun Ali Akturan, Hasan Kurtulan, Fethi Berker, Alaeddin Cingözoğlu, Ahmet Cansızoğlu, İsmail Bilyacıoğlu, Hüseyin Adıduyulmuş, İsmail Sığın, Bayram Temizkan, Murathan Bedel.
İZMİR: Ayata Beğensel (M.K.), Mehmet Selik, İsmet Derman, Ahmet Ulucaay, Habib Yılmaz, Hüseyin Zeybekoğlu, İbrahim Türkcan, Rıfat Şengüler, Cavit Günay, Rauf Çapan, Sadık Arıkan, Şerif Günay, İbrahim Dutkin, İbrahim Rüstemoğlu.
KARS: Dr. Naci Kutlay (M.K.)
KASTAMONU: Cemil Akçam, İbrahim Çağlar, Abdullah Yahyaoğlu, Ziya Özkan, Mustafa Gözlüklü, Muzaffer Akkaya.
KIRKLAREL: Fahri Seçkin, Kemal Öztürk, Mustafa Karabıyık, İbrahim Balcı.
KOCAELİ: İlyas Başyılmaz, Ersin Özonuk.
KONYA: Cahit Alican (M.K.), Mevlut Önder, Ali Rıza Biçer, Zeki Baypınar, İbrahim Yaşar, Mehmet Yılanlı.
KÜTAHYA: Sabri Basan, Adem Çiftçi, Hüseyin Işık
MALATYA: Türabi Öztoprak (M.K.), Hüseyin Akgün, Hayrettin Abacı, Mehmet Çakır, Şevket Ayeri, Hasan Engül.
MANİSA: Orhan Çubukçu (M.K.), Hüseyin Bağdaş, Kazım Güdücü, İbrahim Erdoğan, Mehmet Uçar, Müslim Çiçekliyer, Hamdi Dilber.
MARAŞ: Mehmet Yüce (M.K.), İbrahim Özcan, Mustafa Çankaya, Hasan Gökçift, Bektaş Güreken, Durdu Ziba, Mehmet Kayabaşı.
MARDİN: Tahsin Ekinci, Zülfü Ayata, Kemal Sülker.
MUĞLA: Feyzullah Ertuğrul, İsmet Dönmez, Hüseyin Korkut, Mehmet Ressamoğlu, Cafer Çetin.
NEVŞEHİR: Kemal Noyan, Hüseyin Yılmaz.
SAKARYA: Muzaffer Şatır, Selahattin Bayın, Recep Türk, Necati Bayın, Niyazi Şahin, Cevdet Dilek
SAMSUN: Mümin Ali Engin (M.K.), Hüseyin Yılmaz, Faik Şener, Ömer Faruk Büyükkartal, Mustafa Şahin, Osman Öztürk, Edip Dönmez, Adnan Akyol.
SİİRT: Ramazan Işıktaş, Kemal Eken, Şirin Balta, Süleyman Sezgi.
SİNOP: Selahattin Gökdağ, Hasan Koca, Osman Saatçi, Ali Rıza Kayaalp.
SİVAS: Abbas Uğurlu (M.K.), Mahmut Celalettin Can, Ali Göksel, Talip Kılıçkaya, Ali Özçelik, Necati Tuna, Sezai Zeren.
TEKİRDAĞ: Savlet Dağlar, Rahmi Arıcan.
TOKAT: İbrahim Akın, Hacı Mehmet Coşkun, Mehmet Düzgün, Zafer Öztürk, Şahin Yılmaz, Osman Yıldız (M.K.),
TRABZON: Subutay Karahasanoğlu, Mehmet Emiralioğlu, Özgün Baran, Sadık Çalışkan, Hüseyin Dinçtürk.
TUNCELİ: Kemal Burkay, Hıdır İnce.
URFA: brahim Babaoğlu, Mustafa Şenyücel, Halit Çeken, Zülfikar Tiğrek, Sabriye Hakverdioğlu, Salih Şahin.
UŞAK: Kâzım Türkoğlu, Ahmet Özkerem, Halil Samalı.
VAN: Muhacir Atmaca, Hamit Necmettin Yazıcıoğlu, Nezir Nizarcı, Ömer Deniz.
YOZGAT: İsmail Altan, Zülfikâr Tiğrel (M.K.), Ahmet Gölgelioğlu, Haydar Vartlıoğlu.
ZONGULDAK: Hüsamettin Güven, Yavuz Ünal, İbrahim Ersoy, Naili Severge, Muhittin Kurt, Osman Arslanbay, Cemil Doğru, Mahir Uzun.

KEMAL TÜRKLER VE RIZA KUAS — Aybar, Sendikacılara da sırt çevirdi!

bir «**zafer**»le çıkmadığının bir başka kanıtı da, iyi organize olamamalarına rağmen, Ankara ve İzmir gibi illerde muhalif grubun ağır basması, Mehmet Selik'in İzmir'de liste başı olması, Ankara'da Nihat Sargın'ın liste birinciliğini sadece birkaç oy farkla kaybetmiş bulunmasıdır.

Diğer illerde ise bir Aybar - Aren mücadelesi söz konusu olmadığından genel bir değerlendirme yapmak gereksizdir.

İstanbul'daki önseçimde Aybar birinci, Rıza Kuas ikinci, Recep Alkan üçüncü, Nazife Cemgil dördüncü, Kemal Nebioğlu beşinci olduğu halde, Aybar'ı en fazla destekleyen Maden İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Şinasi Kaya'nın ancak 9. sırada yer alabilmesi, sendikacılar arasında bir çekişmenin söz konusu olduğunu, Kaya'nın «**dönerli liste**»lerin düzenlenmesinde oyuna getirildiği ve Aybar'ın da buna göz yumduğu şüphesini uyandırmıştır.

Kontenjanlar

İşte, merkez kontenjanlarını kullanmakla görevli genel yönetim kurulunun toplantısı, bir kısım sendikacılarla Aybar arasında beliren bir itimatsızlık havası içinde başlamıştır.

Sendikacılar, toplantıdan önce kontenjanlar için bir liste hazırlamışlar ve Merkez Yürütme Kurulu'na empoze etmişlerdir. Bu listede sendikacıların da kontenjanlardan yararlanması öngörülmekte, örneğin Ankara liste başına İbrahim Çetkin'in, Kars liste başına Şinasi Kaya'nın, İzmir liste başına da Rahmi Eşsizhan'ın getirilmesi tavsiye edilmekteydi.

Ancak Genel Yönetim Kurulu'nda Ekinci grubu ağır basmış, Diyarbakır'da önseçimi kazanmış olmakla beraber o şehirde milletvekili seçilmesi ihtimali pek kuvvetli olmadığı için Genel Sekreter Tarık Ziya Ekinci'nin Ankara liste başına getirilmesi istenmiştir. Bunun üzerine Merkez Yürütme Kurulu toplanmış ve yeni bir tavsiye listesi getirmiştir.

Bu tavsiye listesine göre Dr. Tarık Ziya Ekinci Ankara'da birinci sıraya, İzmir'de Mehmet Selik'e yenilen Avukat Rauf Çapan Ankara'da ikinci sıraya, Kırklareli'nden Ayata Beğensel İzmir listesinde Mehmet Selik'in üstüne, Dr. Naci Kutlay da Kars listesinin başına getirilmektedir.

Uzun müzakerelerden sonra, sendikacıların muhalefetine rağmen, genel yönetim kurulunun Aybar - Ekinci grubu bu tavsiyeleri kabul etmiş ve sendikacılara kontenjan imkanı tanımamıştır. Bu yüzden sendikacılarla Aybar - Ekinci grubu arasında şiddetli tartışmalar olmuş, Aybar açıkça sendikacılara karşı çıkmıştır.

Toplantıda gürültü kopartan bir başka husus da, Adıyaman listesinin başına sırf 13.500 oyu var diye bir ağanın getirilmek istenmesi olmuştur. Merkez Yürütme Kurulu'nun bu teklifi genel yönetim kurulu üyeleri arasında şiddetli tepki yaratmış, ancak sert eleştirilere rağmen Aybar «**Biz oy partisiyiz. 13.500 oy getirecek bir kimseyi reddedemeyiz**» diye ağırlığını koyarak Ali Sabri Tanrıverdi adındaki ağanın Adıyaman listesinin başına konulmasını kabul ettirmiştir.

Merkez Yürütme Kurulu ve Aybar, ayrıca, önseçimde ikinci sıraya düştü diye Birlik Partisi'nden istifa eden Mehmet Ocak adındaki aşiret reisini de 6.000 oyu var diye transfer edip Maraş listesinin başına getirmek istemiş, ancak bu teklif kuruldan geçirilememiştir.

İzmir'de önseçimi hakkıyla kazanmış bulunan ve parlamentoda partiyi ehliyetle temsil edebilecek durumda bulunan bilimadamı Mehmet Selik'in üzerine kontenjandan başkasının getirilmesinin gerekçesi ise bir sosyalist partiye yakışmayacak mahiyettedir. Nitekim, Aren grubunun bu teklife karşı çıkması üzerine Merkez Yürütme Kurulu adına konuşan Nazife Cemgil, «**Mehmet Selik'in Emek Dergisi'nde yazılar yazdığını, genel merkeze muhalif olduğunu, bu itibarla bir arada çalışamayacaklarını**» söyleyerek mutlak surette Selik'in elimine edilmesini istemiş, genel yönetim kurulu da bu isteği kabul ederek Ayata Beğensel'i Selik'in üzerine getirmiştir.

Görüldüğü gibi, genel merkezciler, daha önce «**kontenjanları yalnız işçiler için kullanacağız**» dedikleri halde, kontenjan adaylarının tesbitinde ne işçi niteliğini, ne de bilimsel yeterliği dikkate almamış, sırf hizip mülahazasıyla, işçi olmayan kendi adamlarını liste başlarına getirmişlerdir.

Yeni çatışma

Aybar'ın ve çevresinin bu tutumu, düne kadar genel başkanı her şeye rağmen destekleyen ve başta kalmasını sağlayan sendikacılarda da büyük tepki yaratmış ve perşembe gecesi sabaha karşı toplantıda söz alan Maden İş Sendikası Başkan Vekili Şinasi Kaya, kontenjan adaylarının yüzde 50'sinin işçi olmasını öngören tüzüğün 53. maddesini hatırlatarak, «**Bir süredir parti içinde işçilere karşı ters bir tutum görülmektedir. Profesyonel sendikacı olarak hücumlara maruz kalmaktayız. Kontenjan adaylarının tesbitinde de bu tutum görülmüştür. Bu tutumu protesto etmek için merkez yürütme kurulundan istifayı düşündük. Fakat şu sırada menfi yorumlara sebep olabileceği için istifalarımızı seçimden sonraya bıraktık. Fakat seçimden sonra bu zihniyetle mücadele edeceğiz**» demiştir. Genel Sekreter Rıza Kuas da, aynı gerekçeyle genel sekreterlikten yazılı olarak istifa etmiş, milletvekilliğinden de istifa edeceğini söylemiştir.

Böylece parti içinde Aybar ve çevresinin yarattığı bölünmelere bir yenisi daha eklenmiş, sendikacılar da Aybar - Ekinci grubu ile karşı karşıya gelmiştir.

Genel merkezin büyük kongreler döneminden beri iyice açığa çıkan olumsuz tutumu, seçimler dolayısıyla tamamen belirgin bir hal almıştır. Genel merkez, parti içinde her gün yeni sürtüşmelere, bölünmelere yolaçtığı gibi, emekçi sınıfını tam anlamıyla temsil edemeyen, hattâ ağaların bile yeraldığı bir aday listesiyle seçime gitmek suretiyle Türkiye'nin tek sosyalist örgütünün seçim şansını adamakıllı baltalamıştır.

Seçimde partiyi örgüt olarak her şeye rağmen destekleyecek olan sosyalistler, bu gerçekler karşısında seçimden sonra herhalde genel merkezin olumsuz tutumuna kesinlikle karşı çıkmak zorundadırlar.

işbirlikçi üniversite, devrimci öğrencileri arkadan vurdu!

İŞBİRLİKÇİ HOCALARIN KİTAPLARI YAKILIYOR
— Beyin yıkamaya karşı savaş açılıyor —

30 Ağustos 1969 günü yapılan bir forumda konuşan öğrenci liderleri, seçim öncesi herhangi bir eyleme girişilmemesini, sınavlara girilmesini kararlaştırmışlardı. Bu olay üzerinden 24 saat bile geçmeden sermaye çevrelerinin mutemet adamlarından kurulu iktisat ve hukuk fakülteleri disiplin kurulları harekete geçerek öğrenci liderlerinden Deniz Gezmiş'i okuldan çıkardıklarını, Sıtkı Coşkun'a ise **«tevbih»** cezası verdiklerini açıkladılar. Birçok öğrenci lideri ve asistan hakkında da kovuşturma açtıklarını belirttiler. Akıllarınca, bu kararlarıyla, devrimci öğrencileri, bir yıldır sürdürdükleri **«Demokratik Üniversite»** kavgasından caydıracaklardı.

Kimdi bu adamlar? Üniversitede su başlarını tutanlar?

Bunlar daha önce de açıkladığımız ve belgelediğimiz gibi, CIA ajanlıkları açıklanınca susanlardı. Bunlar, Sabri Ülgen-er'ler Ömer Celal Sarç'lardı. Bunlar daha önce açıkladığımız gibi sermaye çevrelerine, hizmet edenler, aracılık, kitap ticareti yapanlar, 90 kilo gümüşün hesabını veremiyenlerdi. Bunlar, Egeli'ler, Aldıkaçtı'lar, Kemal Oğuzman'lar, Abdullah Türkoğlu'lardı. Bu nedenden, yapılarına uygun olarak, öğrencilerin devrimci hareketlerini susturmak için fırsat kollıyanlardı.

Önceden hazırlayıp kararlaştırıp, utanmadan sıkılmadan bir süre beklediler. Yeniliklerini, yokoluşlarını önlemek için işlettikleri anti - demokratik disiplin kurullarının çağrılarında bunu ortaya koydular. Öğrenci liderlerine **«11 - Nisan - 1969 günü ders engelleme hareketine katıldığınızdan dolayı cezalandırılacağınız için savunmanızın alınmasına karar verilmiştir.»** diye önceden kararlı çağrılar gönderdiler. Utanmadan, sıkılmadan bu kurullarda kendibaşlarına aldıkları kararları tebliğ etmek yüzsüzlüğünde bulundular. Öğrenciler **«Demokratik Üniversite»** dedikçe, devrimci türküleriyle hep birden harekete geçtikçe kendilerine üniversite dışı görevleri karşılığı verilen büyük paralarla aldıkları otomobillerine binerek kaçanlar, kağıttan birer kaplan kesildiler. Kapalı odalarda üç beş kişi aldıkları sözde kararları açıklayıp öğrenciyi kendi gündelik sorunu olan sınavlar dışına itmek, iktidar çevrelerinin sık sık tekrarladığı ve istediği anarşiyi yaratmak yolunda harekete geçtiler.

Kendilerine yardımcı olarak da, artık herşeyiyle yok olmuş, öğrenciyle yakın - uzak hiçbir ilgisi olmıyan M.T.T.B.'yi seçtiler. Bildiriler yayınlattılar. **«İki yıldan beri senin haklı davalarında seni istismar edip, kendi ard niyetlerine ve ferdi hesaplarına zemin hazırlamak isteyen komünist ve sosyalist ajanlarının hazırladığı ve seni figüran olarak oynatmak istediği anarşi hareketleri yeniden sahneye konmaktadır. Elebaşı durumundaki birkaç kişinin üniversiteden atılması hadisesini vesile edip seni yine anarşiye sürüklemek istiyeceklerdir.»** dedirttiler. Ve oradan buradan toplanmış yirmi kişiyle bildiri dağıtırlarken Şerif Can Türkoğlu isimli bir üniversite öğrencisini bıçakla yaraladılar.

Üniversiteden kalleşçe bir kararla uzaklaştırılan devrimci öğrenci lideri Deniz Gezmiş

Kimdi, bu üniversiteden çıkarılmak istenen, cezalandırılan veya cezalandırılmak istenenler?

Bunlar, devrimci öğrenci liderleridirler. Bunlar, **«Demokratik Üniversite» «Bağımsız Türkiye»** sloganlarıyla filizlenen, güçlenen öğrenci hareketlerini kafalarında, yüreklerinde ve bileklerinde duyup harekete geçen kitlelerin önderleridirler. Ve köylere, kentlerin varoşlarındaki fabrikalara kayan hareketlerin birer ferdidirler. Bunları tek tek susturmaya çalışmak tarihin değişmez çarkının devrimciler yararına dönmesini engellemez. Hızlandırır. Gezmiş'ler, Coşkun'lar tefessüh etmiş bu sermaye uşaklarının darbeleriyle yokolmaz, büyür, çoğalır.

3 - Eylül - 1969 günü yapılan forumda binlerce öğrencinin sözbirliği ederek direnmeğe, sürekli eyleme karar vermesi, bunun en belirgin delilidir. Öğrencilerin liderlerine sahip çıktığı bu forumda Deniz Gezmiş'in şu mektubu açıklanmıştır.

SITKI COŞKUN
— Tevbihle cezalandırıldı —

«Kardeşler, bugüne kadar Amerikan Emyeryalizmine karşı verdiğimiz mücadelede düşmanlarımızın safında yer alan İstanbul Üniversitesi Senatosu tarihi ihanetlerine bir yenisini daha eklemişlerdir. Bu vatan hainleri Ali Kemal'ler sürüsü üniversitemizde devrimci kavgayı terörle durduracaklarını zannedip 20 asistan ve birçok devrimci öğrenci hakkında kovuşturmaya başlamışlardır. Bu güruhun başında bulunan sosyete doktoru Ekrem Şerif Egeli, Hukuk Fakültesinin armatör ve gerici dekanı Orhan Aldıkaçtı halk düşmanlığının öncülüğünü yapmışlardır.

«Kardeşlerim, sizinle sokaklarda, meydanlarda, fabrikalarda Amerikan Emperyalizmine karşı omuz omuza döğüştük. Sizinle, üniversiteyi emperyalizmin kalesi yapmak isteyen uşaklar sürüsüne karşı mücadele ettik. Şimdi bu düşmanlarımız görünüşe bakıp kendilerini güçlü zannetmektedirler. Oysa asıl güçlü olan devrimcilerdir. Çünkü tarih çarkı devrimcilerden yana dönmektedir. Ve yarının sahipleri olanlara karşı koymak demek tarihi gelişmeye karşı koymak demektir.

«Durum bu olduğuna göre ne yapmak gerekmektedir? Bundan böyle bu halk düşmanları üniversiteden ihraç edilmeli ve Üniversite Amerikan Emperyalizmine karşı kavganın kalesi haline getirilmelidir.»

Susturulmak istenen, cezalandırılmaya çalışılan diğer öğrenci lideri Sıtkı Coşkun ise daha bir güçlü olarak, bütün dinliyenlerle birlikte devrimci sloganları bağırarak konuştu. **«Selam döğüşenlere, selam vuruşanlara. Bir daha bilekle, bir daha yürekle, bir daha güçle bu işbirlikçi güruhunun beynine inmek için, tekrar biraraya gelen yiğit kardeşlerime selam.**

«Aha buna yürek derler, aha buna bilek derler, aha buna da kafa derler. Binlerce arınmış gencecik kafa, yürek, bilek bir araya geldiğinde duramaz bu efendiler karşımızda.

«Ne zannediyor bu adamlar, disiplin cezalarıyla, adam atmakla bizi devrimci kavgamızdan döndürebileceklerini mi samyorlar? Biz güçlüyüz. Çünkü kavga gücümüzü ezilen Anadolu insanlarından alıyoruz.

«Bizim, anlatacak anılarımız yok. Bizim, yaşanacak, yaratılacak mutlu, aydınlık, insanca yarınlarımız var. Biz güçlüyüz, çünkü, kafalarımızda ne armatörlükten binlerce lira kazanma hayali var, ne de Amerikan kumpanyaları savunuculuğu yaparak servet yapma hayali.

«Onun için güçlü olarak, onların Anadolu halklarına karşı düzenlerini yıkmağa geliyoruz. Geliyoruz ve bu gelişte kimin kitap tüccarlığından binlerce lira kazandığını, kimin bilim sıfatını ticaret metaı yaptığını biliyoruz ve hesabını soracağız. Yakındır.»

Böylece Coşkun üniversitede yeni bir dönemin başladığını açıkladı arkadaşlarına, omuzdaşlarına, kardeşlerine.

Artık **«Demokratik Üniversite»**nin kurulmasını engellemek için terör estirmeğe kalkan öğretim üyelerinin karanlık, çirkefli geçmişi devrimci, aydınlık yürekli gençler tarafından ortaya serilecek.

Artık listeler yayınlanacak, karalıkları, karşı devrim yobazlıkları, bilim hırsızlıkları, halk düşmanlıkları, CIA ajanlıkları, iktidar uşaklıkları ortaya konacak. Dişe diş bir mücadele sonunda **«Bağımsız Türkiye için Demokratik Üniversite»** kurma yolundaki devrimci üniversiteliler, hergün biraz daha çoğalarak bağıracak: **«Hedef meydana»**.

SAĞA BAK!

Önseçimlerde, Aujourd'hui **gazetesinin ağzıyla,** mukaddesatçı, milliyetçi, kökçü, ananevi, tek kelimeyle müslüman grup, **(AP içinde)** ilericilik, devrimcilik, ilkecilik, özgürlük, uygarlık taşıyanları bir daha yerden kalkmamacasına topyekun tuşa getirmiştir. **Topyekunluğu hayli su götürmekle birlikte, bu sonuç, CHP içinde de Ortanın Gugukçuları takımının, onca alaalaheye rağmen, mek parmak ilerlememiş oluşuyla daha genel bir anlam kazanmaktadır. Öbür ibrikçi partilerin de, cibilliyetleri icabı, önünde sıraya girdikleri bu def-i hacet kapısının böylece şereflenişi, karşısındaki Balat kapısıyla oldum - bittim sürüp giden rekabete tumanları tehlikeye düşürücü bir ivedilik kazandırmış, bir yandan da eski mayısların üstüne yeni bir tüy dikmiştir.**

Takunyalı Kırat'ın genel seçimlerde kalkacağı tırısın yönünü ve varıp otlıyacağı çayırın yerini, rengini belirleyen önseçimlerdeki bu eşkin eşinişi boşuna değil, ne de Erbakan sanıldığı kadar kör ve Bilgiç bellediğimiz kadar cahil. Amerikan yeştehçiliğinin Türkiye'deki siyaset umumi helalarını politika W.C'lerine dönüştürme süreci içinde, mütegallibe ve tefeci memişhanelerinin Yeni Sömürge alafırangalığı için ayak - yolu olmaktan çıkıp ayak - bağı sayılmağa başladığını ve ayranı olmıyan halkın önüne sıkıntısından kurtulmak istedikçe kendi fersude âyan tahtıravanları yerine Komprador Anadol'larını süren Balatlı Biladerlerinin eskisi gibi mübarek boklarında boncuk aramak şöyle dursun, makatlarına kastettiğini sezen Müslüman Kardeşler de boş durmuyorlardı. Ama Biladerlerinin bu batıcı görev için kırk-yılın voyvodası CHP'yle kazıkdaşlığa davrandığını görüverince, gericiler gerilerini korumak için uçkurlarına sarıldılar ve Mukaddes Cihat ilan ediverdiler. Belki de Bayar'la İnönü son nefeslerini vermeden yurt ocağına son incir ağacını dikme telaşı içinde ve bir çuval inciri bok edercesine o yırtık Laisizm perdesinden kolkola arz-ı endam edip af meselesini gaf haline getirmeselerdi, bu sonda ameliyesi usul usul ve alıştıra alıştıra uygulanır, ve kampanalar, canavar düdükleri çalmağa kalmadan, oldu-da-bitti-maşallah'larla taşra âyanı bir temiz düdüklenirdi. Oysa şimdi Süleyman Bilader akılsız hocaları Yalçın aydınlarla, bu mukaddesatçı savleti karşısında düdük gibi ortada kaldı. Üstelik, dostumuz Ecevit'in İngiliz uşağı, Hint Şairi Tagor'un Bahçıvan adlı kitabına kadim bir aşk ve özentiyle köylüklerimizi yérli ve yabancı sömürgenlerimizin fabrikalarında, pılantasyonlarında ve bankalarında yoruldukça gezip tozacakları bir küçük burjuva bahçesi haline getirme hayali de kursağında kaldı. Süleyman köşe kapmaca oyununda Müslüman Kardeşlere yesir düştüğüne ve CHP tek başına bu çetrefil manevrayı beceremiyeceğine göre, şimdi ne olacak? Hiç merak etmeyin arkadaşlar, CHP, 1950-60 muhalefeti sırasında olduğu gibi, kendi kıvıramıyacağı havaların notalarını askeri bandolara teslim edip çaldıran usta bir fasıl heyetidir. Yakınlarda Sağa Bak! **diye bir komut işitirseniz şaşmayın! Ardından da** Sola Bak! **komutu gelecek elbet. Ve Amerikan Deniz Piyadesi marşıyla** Soygun Adım, İleriii Marş!...

Can YÜCEL

ALKIŞIN SONU

Sürekli Devrimci Olmak için

Osman S. AROLAT

ÜNIVERSITELI genç kardeşlerim, omuzdaşlarım, kavga arkadaşlarım!

Bizler için kendi kendimize durmamacasına sorular sormanın ve onların cevaplarını vermenin zorunluluğu vardır. Her cevaplandıramadığımız soru bizi yeni yeni incelemelere, bağlar kurmaya yöneltmelidir.

Dünya dinamiğindeki sağcı gelişimleri ele almalıyız. Emperyalizmin sömürü ağının son oyunlarını, sezgilemekten öte, bilerek yerine oturtmalıyız. Ortadoğu petrol alanlarındaki yeni oyunları, buradaki etkileri ve ülkemizin bu koşullar içindeki yerini bilmeliyiz.

Ülkemizde sermaye birikiminin emperyalizmle olan bağlarını, hangi alanlara yöneldiğini, gelişimlerinin işçi ve köylü emeğiyle geçinen halkımızla çelişilerinin neler olduğunu sergileyebilmeliyiz. İç politikayla ilgili sorular bizi şaşırtmamalı. Takunyalı Kardeşler - Mason Biraderler çatışmasını bilip yerine koymalıyız. Takunyalıların Masonlara baskın çıktığı son ön seçim olaylarında örgütlenme biçimlerinin ne olduğunu, bunun eskinin hangi olaylarındakiyle benzeştiğini saptamalıyız. Yeni olaylar önünde sezgili ve hazırlıklı olmalıyız. Bizim ufkumuz dışında şaşırtıcı olayların olmaması, bilgilenmemize, gücümüzü artırmamıza bağlıdır.

AKSI halde kendi üniversite olaylarımız içinde kalmamız, soyutlanmamız, bilgi eksikliğimiz, bizi, evrensel etkenliğe ulaşabileceğimiz olaylar yaratmaktan uzak düşürecektir. Son Haziran olayları sırasında iktidar uşağı durumuna düzen üniversite yöneticileri ve polisle dişe diş bir mücadeleyi sürdüren bizler, kentin göbeğinde gelişen bir olayı bu eksiklikten tutarlı bir eylemle ortaya koyamadık. Uluslararası Ticaret Odaları'nın Kültür Sarayı'nda yaptığı toplantıda aldığı kararların geri bıraktırılmış ülkelere zararları üzerine onları koltuklarında rahatsız edici bir eylem yapılamadı. Yerli kapitalizmin holding gelişimi, aynı rahatlıkta koltuklarda oturulup soygun hesapları yapılarak yürütülmekte, buna karşı tutarlı ve köklü eylemin bağları kurulamamaktadır.

DÜNYA dinamiğindeki solcu gelişimleri bilmeliyiz. Sosyalizmin gücünün uygulayıcı ülkelere neler kazandırdığını sergilemeliyiz. 9. Çin Kurultayı'nda alınan kararları ve etkenliğini öğrenmeliyiz. Küba'nın toprak sorununun halledilişinin, üretim artımının ne olduğunun son rakamlarını bulmalıyız. Türkiye sol hareketini, Türkiye halklarının devrimci dinamiğini, gücümüzü bilip örgütlenmeye yönelmeliyiz. Grevlerde yer yer büyük bir güce ulaşan işçi hareketleri ve yüzyıllardır süregelen, gün gün artan büyük toprak işgallerini değerlendirip yerine oturtabilmeliyiz. Atalan'da, Göllüce'de toprak emekçisinin, Singer'de, Derby'de, Demir Döküm'de kol emekçisinin başarıları bizi şaşırtıcı, dışımızda gelişen olaylar olmamalıdır.

Bu sonuncuların bilinmesi, işçiler ve köylülerle ortak yaşamın bağlarını kurmakla mümkündür. Çoğunca büyük kentlerin merkezlerinde yaşayan bizlerin, yaşama alanlarımızı kaydırmamızla başarılacaktır bu. Bunun bilinçli ve örgütlü olarak yapılması, gidilen alanlarda örgütlenilmesi, bizleri sürekli devrimci kılacak. Devrimci eylemle iç içe yaşamamızı sağlayacaktır. Büyük kent merkezlerinde kendi başına bütünlediğimiz hareketler bizi soyutlayacak, gerçekler dışına itecektir. Kol ve beden işçileriyle somut bağları olmayanlarımızın «popülizm»den öte gidemeyeceklerini, devrimci hareket içinde giderek köstekleyici olacaklarını bir an bile unutmadan, gözden ırak tutmadan hareket etmeliyiz.

DEVAMLI olarak sorular sormalıyız kendimize. Kendi kentimiz ve yöremiz dışında ülkemiz hakkında neler bilmekteyiz? Hangi halklar, hangi yapıda, nerelerde yaşamaktadır Türkiye bütünü içinde? Ha deyince, hangi yöreye gidip oranın dertlerini tek olarak yada bir grup içinde dile getirme gücüne sahibiz. Diyalog kurabilir miyiz Anadolu'nun herhangi bir yöresinin insanıyla? Ha deyince öznel sorunlardan, ülkesel gerçeklerden kalkınıp birlikte hareket kotaracağımız kimler vardır? Kimlerle ne oranda mektuplaşmaktayız, kitap göndermekteyiz, Yöreleriyle ilgili bilgi alışverişinde bulunmaktayız? Son aylarda kaç köylü dostumuzla birlikte bir köy kahvesinin çayını içerek yöre, ülke ve dünya sorunları üzerinde konuştuk. Bunları sıralamalı, bilgimizi aklımızın süzgecinden geçirmeli, genç aydın kardeşlerimizle tartışıp, birleşip yol hazırlıklarına başlamalıyız...

Hangi köylü olaylarını birlikte yaşadık onlarla? Atalan'larda, Göllüce'lerde, Bafa'larda, Elmalı'arda analarımız, bacılarımız, kardeşlerimizle beraber miydik?

Ortaca çatışması yada Gavurdağı yürüyüşü ne zaman oldu? Hattâ hattâ bu olayların özü neydi, nedir, biliyor muyuz?

Ha deyince kentin varoşundaki hangi fabrikanın işçisinin yanına gidip durumunu özlü olarak öğrenip yansıtabiliriz? Hangi işkolunda, hangi işçiler çalışmaktadır? Sezgilerimiz dışında gecekondu yaşamının özü nedir, bilir miyiz? Ha deyince hangi kol işçi yöresinin durumunu, işçilerin asgari ücretlerinin ne olduğunu, örgütlenme güçlerini ortaya koyabiliriz, sergileriz? Diyalog kurabilir miyiz Zonguldak geçici maden işçisiyle yada Cihan Komandit'dekilerle? Hazırlanalım gecekondularda yaşamaya...

HANGI olayları kol emekçileriyle birlikte yaşadık, Magirus'ta, Singer'de, Betontaş'ta, Alman İlaç'ta analarımızla, bacılarımızla, kardeşlerimizle birlikte miydik?

Pancar motor işçileri yürüyüşü yada Batman grevleri ne zaman oldu? Hattâ hattâ bu olayların özü, basit bir ücret artımı sorunu muydu, bilir miyiz?

Ha deyince yazıştığımız kaç köylü dostumuz var Anadolu'da? Onları eyleme geçirecek organik bağlara sahip miyiz? Kaç işçi dostumuzla bilgi alış verişi içerisindeyiz? Hep sorular getirmeliyiz kafalarımıza. Beyinlerimizi, bedenlerimizi harekete geçirmeliyiz. Hazırlamalıyız kendimizi 24 saatin 24 saatini devrimci bir güce vermeye. Yöneltmeliyiz kendimizi aydınlık Türkiye'yi kurmaya.

Hani yarın kapıdan çıkar çıkmaz, karşı güçlerin en büyüğü emperyalizm ahtapotu ve onun uşağı iktidar örgütünün terörünün gösterilerine hazırlanmalıyız. Tunceli olayları, Taksim alanında bıçaklanmalar, öğrenim yaptığımız fakültelerden atılmaların bugün değilse bile yarın başımıza geleceğini bilerek, faşist baskıların bizi de çalışma alanlarımızda susturmaya çalışacağını düşünerek, onu yenecek dirence, bileğe, yüreğe ve kafaya sahip kişiler olmalıyız.

Bunun yaratılması için bilekli, yürekli, kafalı kişilerin birleşimini sağlayacak örgütlenmeyi başarmalıyız. Bunun yollarını aramalıyız.

Genç kardeşlerim, kavga arkadaşlarım, omuzdaşlarım! Kol ve beden işçileriyle birlikte yaşamanın gücüne sahip bilgili, eylemli, dirençli örg tçü kişiler olmalıyız. Bağımsız, demokratik, sosyalist Türkiye için örgütlenme, ortak yaşama ve bu yolda kavga demidir.

Dünya Büyük Bir Devrimci

HO Şİ MİNH VE VO NGUYEN GİAP 1945 YILINDA
— Japon emperyalizmine karşı savaş sona ererken .. —

Çağımızın en büyük devrimcilerinden biri daha geçen hafta hayata gözlerini yummuştur: Kuzey Vietnam Devlet Başkanı Ho Şi Minh..

Uzun süreden beri hasta olduğu ve devamlı kalb krizleri geçirdiği bilinen Ho Şi Minh, geçen hafta başında birden bire ağırlaşmıştır. Ancak bütün tıbbi müdahalelere rağmen Ho Şi Minh'i kurtarmak mümkün olamamış. Paris'teki Vietnam barış görüşmelerinde Hanoi'yi temsil eden heyet 79 yaşındaki başkanın öldüğünü resmen açıklamıştır.

Ho Şi Minh, yoksul bir ailenin çocuğu olarak 19 Mayıs 1890'da Namlien Köyü'nde dünyaya gelmiştir. Fransız sömürgecilerine karşı başkaldıran babasından ilk devrimci eğitimi alan Ho Şi Minh, köylülerin topraksızlık, ağır vergiler ve mecburi çalışma karşısındaki ıstıraplarıyla da bilenmiştir.

1905'te Hue'de bir liseye girmişse de, orada Fransız emperyalizminin çıkarlarına uygun bir eğitim yapıldığı için çok geçmeden ayrılmış ve bir gemi kumpanyasına girerek bütün dünyayı dolaşmıştır. Bu seyahatlerinde bütün dünya emekçilerinin ortak sorunlarını yakından tanımıştır.

1917'de Sovyet Devrimi'nden sonra kendisini tamamen marksizmleninizmi incelemeye veren Ho Şi Minh, «Nguyen Ai Quoc» takma adı ile Fransa'da Sosyalist Partisi'ne katılmıştır. 1920 Tours Kongresi'nde Üçüncü Enternasyonel'e katılmadan yana çıkan Ho Şi Minh, Fransız Sosyalist Partisi'nden kopup Fransız Komünist Partisi'ni kuranların safında yer almıştır.

Kendi ülkesinde emperyalizme karşı savaşmak üzere 1924'te Vietnam Devrimci Gençlik Birliği'ni kuran Ho Şi Minh, daha sonra bu çekirdek etrafında 1930'da Hindiçini Komünist Partisi'ni meydana getirmiştir. Uzun yıllar çeşitli baskılar altında halk kitlelerini örgütlemek üzere mücadele eden parti, İkinci Dünya Savaşı sırasında, 1941 yılında Japon işgaline karşı bir direnme savaşına girilmesini kararlaştırmış ve Ho Şi Minh'in başkanlığında Vietminh Gerilla örgütü kurulmuştur.

1945'te Japonların yenilgiye uğraması üzerine Demokratik Vietnam Cumhuriyeti kurulmuş ve başkanlığına da Ho Şi Minh getirilmiştir.

Ancak Japonların yenilgisinden sonra Fransızlar Vietnam topraklarına tekrar göz dikmiş, karşı devrimcileri de ayaklandırarak bazı bölgelerin yönetimini ele geçirmiştir. Başkan Ho Şi Minh, o dönemde hem içteki, hem dıştaki düşmanlarla uğraşmak, halk iktidarını sürdürmek için olağanüstü bir gayret ve dikkatle çalışmıştır. Bütün mesele, seksen yıl sömürge hakimiyeti altında kalmış ve şimdi de yıllardır savaşla hırpalanmış bir ülkede barışı korumak, yeniden kuruluşu sağlamaktı. Bir yandan halk açlığa, cahilliğe, dış saldırılara karşı savaşa çağrılıyor, bir yandan da kadroların ve halkın eğitimi için çaba harcanıyordu.

6 Mart 1946'da Başkan Ho Şi Minh ile Fransız temsilcisi arasında bir hazırlık anlaşması imzalanmıştır. Ancak daha sonraki konferans, Fransızlar eşitlik ve karşılıklı çıkar ilkesini kabule yanaşmadıkları için başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bundan sonra Fransızlar, 19 Kasım'da Haifong ve Langson'a, 17 Aralık'ta da Hanoi'ye saldırmışlardır. Böylece bütün ülkede bir direnme savaşı başlamıştır. Başkan Ho Şi Minh'in 20 Aralık 1946 tarihli çağrısı ile başlayan Direnme Savaşı, Vietnam halkının kahramanlığı ve fedakarlıkları ile başarıya ulaşmıştır. Vo Nguyen Giap komutasındaki Vietnam kuvvetleri, sömürgeci Fransızları 7 Mayıs 1954'te Dien Bien Fu'da kesin bir yenilgiye uğratmışlardır.

Vietnam'lıların bu zaferi üzerine 1954'te barış anlaşması imzalanmıştır.

Ancak bu defa da Amerikan emperyalizmi dişlerini göstermiş ve zaferin üzerinden çok geçmeden Ho Şi Minh için yeni bir mücadele dönemi başlamıştır. Hindiçini ve Güneydoğu Asya'daki hammadde kaynaklarını, ucuz emek pazarlarını ele geçirmek hırsına kapılan Amerika, çoluk çocuk, kentli köylü, kadın erkek demeden herşeyi ve herkesi napalmlarla, fosforlu, bilyeli bombalarla yoketmeye kalkışmıştır.

Fakat bir yandan Ho Şi Minh'in liderliğindeki Kuzey Vietnam halkı, bir yandan da Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi insanlık tarihinin en büyük destaplarından birini yazarak Amerikan emperyalizmini Vietnam'da dize getirmişler ve barış masasına oturmak zorunda bırakmışlardır.

Başkan Ho Şi Minh, bütün ömrünü kaplayan mücadelenin kesin sonucunu alamadan, fakat halkının zaferinden emin olarak hayata gözlerini yummuştur.

Bütün insanlık Ho Şi Minh'in kişiliğinde, bugün bir büyük devrimciyi, bir büyük savaşçıyı, bir büyük insanı selamlamakta, dost düşman herkes onun yüceliği önünde saygıyla eğilmektedir.

Evli olmayan ve tek başına yaşayan Başkan Ho Şi Minh'in çocuklara karşı büyük sevgisi vardı. Sık sık çocukları kabul eder, onlara masallar anlatır, şiirler okurdu. Çocuklar Ho Amca'nın sohbetlerini dinlemeğe doyamazlardı.

yi Kaybetti

Ho Şi Minh'in büyüklüğü, daima halkla beraber olmasında ve 24 saatini devrime adamış bulunmasındadır. Ho Şi Minh'i herhangi bir saatte işçilerle, köylülerle, okul çocuklarıyla yada askerle birlikte, onlarla sohbet ederken, devrimci düşüncelerini açıklarken görmek mümkündü... Yandaki resimde Başkan Ho Şi Minh, Amerikan emperyalizminin işgal kuvvetlerine karşı çarpışan kahraman Vietnam'lı pilotlarla görüşürken görülmektedir.

● Ho Şi Minh 1920'de Fransız Sosyalist Partisi'nin ünlü Tours Kongresi'ne Hindiçini delegesi olarak katılmış ve Üçüncü Enternasyonel'e katılmaktan yana olanlarla birlikte bu partiden koparak Fransız Komünist Partisi'nde yeralmıştır.

Japonların hezimetinden sonra ülkesinde barışı sağlamak üzere Ho Şi Minh 1946'da Paris'e gitmiş ve Fransız yöneticileriyle uzun temaslarda bulunmuştu. Ancak bu temaslar bir sonuç vermemiş ve Vietnam'lılar Fransızlara karşı yeniden silaha sarılmak zorunda kalmışlardı...

İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra geçici bir sükunet hakim olmuş ve Vietnamlılarla Fransızlar arasında görüşmeler yapılmıştır. Yandaki resimde Ho Şi Minh, General Leclerc ile görülüyor.

Büyük devrimci Ho Şi Minh aynızamanda hassas ve şair ruhlu bir insandı. Hapishanede iken yazdığı şiirlerinden birinde şöyle diyordu:

Ne yücelerde, ne çok ıraklarda
Ne kral, ne padişah.
Sen yalnız küçücük bir kilometre taşısın,
Kenarında bir tozlu yolun
Gösterirsin, doğru yönü gelip geçenlere.
Bu de yolunu yitirmiş gariplere.
Küçümsenmez bunca yaptıkların.
Bilen bilir kıymetini.
Korkma unutulmazsın.

Evet, sadece Vietnam halkı değil, tüm dünya halkları O'nun kıymetini bilmektedir. O unutulacak bir insan değildir. Tüm insanlığın kalbinde ebediyen yaşayacaktır.

Bütün ömrü boyunca Fransız, Japon ve Amerikan emperyalistlerine karşı savaşan Başkan Ho Şi Minh, nihai zafere çok yaklaştığı bir sırada bu dünyadan göçtü. Ama hiç şüphe yok ki, Vietnam halkının Amerikan emperyalizmini çok yakında kesinlikle yurdundan kovacağını bilerek huzur içinde hayata gözlerini yumdu.

● Fransızlarla görüşmelerin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra Ho Şi Minh tekrar direnme savaşını başlatmış ve ormanlar içerisinde Başkomutan Giap ile birlikte gerilla hareketlerini bizzat idare etmiştir.

Denktaş çetesi, devrimci Türkleri nasıl öldürttü ?

Kıbrıs'ta işlenen cinayetler

EMPERYALİZMİN dünyada çıkarlarını sürdürmekte kullandığı en etkin araç, **«Böl ve Yönet»** politikasıdır. ANT'ta zaman zaman belgelerle açıkladığımız gibi, bu politikanın en belirgin tezahürlerinin görüldüğü yerlerden biri de Kıbrıs'tır.

Bilindiği gibi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, bütün sömürgelerle birlikte Kıbrıs'ta da İngiliz sömü gecilliğine karşı mücadele adamakıllı şiddetlenmiş, iki cemaatin bir arada barış içinde yaşayabileceği üslerden ve yabancı etkilerden arınmış bir Kıbrıs için devrimci Türkler de mücadelenin ön saflarında yer almışlardır.

Kıbrıs halklarının bir bütün halinde verdikleri bu mücadelenin Kıbrıs'ta kısa zamanda emperyalizmi yenilgiye uğratacağını gören İngiltere, Amerikan emperyalizminin de desteğiyle, Kıbrıs'taki işbirlikçi Rum ve Türk liderlerini de alet ederek **«Böl ve Yönet»** politikasını bütün çirkinliğiyle uygulamağa başlamıştır. Grivas gibi Irkçı ve faşist Rum liderleri şoven bir zihniyetle Kıbrıs Türklerine karşı düşmanca bi tutum takınırken, Fazıl Küçük, Rauf Denktaş gibi işbirlikçi Türk liderleri de, İngilizlerin teşvik ve tahrikleri neticesinde **«Türk ve Rum haklarının barış içinde bir arada yaşama ve tam bağımsız bir Kıbrıs kurma»** mücadelesinin karşısında yeralmışlardır.

Amerikan emperyalizminin maşası DP iktidarı da, emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden bu tutumlarında işbirlikçi Kıbrıs Türk liderlerini bütün imkanlarıyla desteklemiştir.

Arkalarını sömürge idaresine ve DP iktidarına dayayarak demagoji yolu ile ve faşist metodlarla Kıbrıs Türk toplumunu tahakküm altına alan bir avuç macera düşkünü ve faşist zihniyetli politikacı, **«Tüm ada halklarının en büyük düşmanının İngiliz emperyalizmi olduğunu ve ona karşı ortak savaş verilmesi gerektiğini»** haykıran bütün muhaliflerini yoketmek üzere 1 Mayıs 1958'de kanlı bir terör devri açmışlardır.

1958'de Kıbrıs işçilerinin 1 Mayıs Bayramı gösterilerine yüzlerce Türk işçisi de katılmıştır. Ellerde Türk ve Yunan milli bayrakları olduğu halde 1 Mayıs şiarlarını haykırarak yürüyen Türk ve Rum işçileri, işçi sınıfının hak ve çıkarları için hep beraber, omuz omuza savaş yürütmekte azimli olduklarını açıklamışlardır.

Bu ortak hareket, emperyalistleri ve işbirlikçilerini çılgına döndürmüş, aynı gün işbirlikçilerden Fazıl Küçük, bir nutuk vererek **«komünist»**lere, şiddetle çatmış, Rum aleyhtarı düşmanlık duygularını tahrik etmiştir. Bu konuşmanın yapıldığı günün gecesi Denktaş'ın adamlarından müteşekkil bir grup, Lefkoşe Türk Eğitim - Spor Kulübü'nü basarak yağma etmişler, her şeyi yakıp yıkmışlar, üyelerine de **«Rumlara satılmış»** damgasını vurmuşlardır. Sömürge idaresi polisinin gözü önünde işlenen bu çapulculuğun tek bir suçlusu bile yakalanmamış, kimse sorumlu tutulmamıştır.

İşte Küçük'ün konuşması ve onu izleyen bu olay, ilerici, demokratik düşünceli ve anti-emperyalist Türkleri ezmek, yoketmek için bir işaret olmuştur.

Bundan sonra Kıbrıs'ta ilerici Türklere karşı seri cinayetler birbirini kovalamağa başlamıştır.

Kıbrıs'taki devrimci Türklerin öldürtülmesinde en büyük rolü oynayan Rauf Denktaş

AHMET GÜRKAN — Denktaş'ın kurbanlarından —

AYHAN HİKMET — Öldürülen devrimci gazeteci —

İşbirlikçi Zafer Gazetesi de, «Solcu Türklerin Temizlenmesi» harekatını itiraf ediyor

ZAFER DEN MEKTUP

Sevgili ZAFER Okuyucuları,

Kendi kendilerine gelin - güvey olurcasına, kendi kendilerine lider süsü vererek, parti kurup Kıbrıs Türkü adına söz söylemek yetkisini kendi kendilerine verdiklerini sanan iki Komünist satılmış zavallı, İbrahim Aziz ve Nurettin Seferoğlu, zaman zaman boylarından büyük lâf ederek, akıllarının ermediği işlere burunlarını sokmaktadırlar.

...irede çalışmaktaydı ve daireden dışarıda herhangi bir görevi yoktu. Ancak, İbrahim gerek köyü Bodamyada ve gerekse diğer yerlerde solculuğun aşırı müdafaasını yaparak, fikirlerini etrafındaki gençlere de aşılamağa çalışıyordu.

1957—58 yıllarında Solcu Türklerin temizlenmesi hareketi sırasında İbrahim, Seferoğlu ile birlikte Rum kerimine geçerek Solcu İşçi Birliklerine sığındı. Orada, gerekli pasaport ve evrakı hazırladıktan sonra İşçi ...

Suikastlar

İlk öldürme teşebbüsü 22 Mayıs 1958'de Kıbrıs İşçi Federasyonu Türk Şubesi Başkanı Ahmet Sadi'ye karşı yapılmıştır. Ahmet Sadi evinden çıkarken, kapısı önünde bulunduğu sırada Rauf Denktaş'ın üç adamı tarafından ateş yağmuruna tutulmuştur. Yanında bulunan eşi yardımına yetişip Ahmet Sadi'yi bedeniyle korumağa çalıştığı zaman suikastçiler, silahlarını himayesiz kadının üzerine boşaltmışlar ve her ikisini de kan revan içinde bırakarak kaçmışlardır. Ama bir tesadüf eseri, ağır yaralanmalarına rağmen, her ikisi de ölümü atlatabilmişlerdir.

Ertesi gün bu başarısız cinayet teşebbüsünü protesto için Lefkoşe'de büyük bir işçi mitingi düzenlenmiştir. Mitingte söz alan bir Türk konuşmacı, Türk ve Rum işçilerinin birlik ve beraberliğini, barış içinde birlikte yaşamalarını darbelemeğe, parçalamağa yeltenen sömürgecilerin ve yerli organlarının içyüzünü ortaya koymuştur.

Bu kanlı olaydan sonra, hayatının hiçbir şekilde güvenlik altında olmadığını gören Ahmet Sadi, ailesiyle birlikte Kıbrıs'tan göçetmek zorunda kalmıştır.

Ahmet Sadi'yi öldürme teşebbüsünden iki gün sonra, 24 Mayıs günü saat 10.45'te Lefkoşe Türk semtinin tam merkezinde silahlı Türkler, herkesin gözü önünde Fazıl Önder'i vurmuşlardır. Önder kana boğulup yuvarlanırken, Rauf Denktaş'ın adamları, *kama ile sırtına indirdikleri yeni bir darbeden sonra, ölümünden emin olmak için - yani Ahmet Sadi gibi sağ kalmasın diye - üzerine silahlarını boşaltmağa devam etmişlerdir.*

İşlenen bu yeni cinayetin kurbanı, 1955'te sömürgeciler tarafından kapatılan demokratik **«İnkılapçı»** Gazetesi'nin *sahibi* ve yazı işleri müdürü idi. Fazıl Önder, **«İnkılapçı»** Gazetesi'nin sütunlarında, Türk ve Rum halklarının sömürgecilere karşı antiemperyalist bir cephede birleşmeleri ve birlikte mücadele etmeleri görüşünü savunuyordu. İşte bu faaliyetinden dolayı emperyalizm ve yerli uşakları tarafından ortadan kaldırılmıştır. Öldürüldüğü zaman 32 yaşında olan Önder, geride eşini ve bir de çocuğunu bırakmıştır.

Olaydan üç gün sonra Rauf Denktaş'ın faşist teşkilatı bir broşür yayınlayarak, cinayetin kendileri tarafından işlendiğini açıklamış ve Kıbrıs Rumları ile aynı örgütlerde yeralan bütün Türklerin aynı şekilde temizleneceği tehdidinde bulunmuştur.

Katiller serbest, cezasızdır... Cinayetler devam etmektedir...

29 Mayıs 1958'de de, henüz yirmialtı yaşında olan genç berber Ahmet Yahya, gece uykuda iken, aynı terör çetesinin adamları tarafından tabanca ile vurulmuştur. Ahmet Yahya, 1 Mayıs akşamı yakılıp yıkılan Türk Eğitim Kulübü Yönetim Kurulu üyelerindendi. O da, **«komünist faaliyetçisi»** iddiasıyla öldürülmüştür.

5 Haziran 1958'de de, altı yedi kişilik grup, İnşaat İşçileri Sendikası yön tim kurulundan Hasan Ali'ye saldırmıştır. Canını kurtarmak için tarlalara kaçan Hasan Ali'nin peşini bırakmayan katiller, onu kurşun yağmuruna tutmuşlardır. Ancak kurşunlar isabet etmemiştir. Takatsiz olarak yere yuvarlanınca katiller üzerine çullanmışlar ve vahşice dövmeğe başlamışlardır. Hasan Ali dövülürken, bu sendikaya bağlı kalmakla suçlandırılmıştır.

Denktaş'ın terör teşkilatının bir hedefi de Leymosun'lu berber Ahmet İbrahim ölmüş, suikastçiler 30 Haziran 1958'de, **«Türk ve Rum cemaatlerinin barış içinde birlikte yaşayabileceklerini»** söylediği için 46 yaşın*daki Ahmet İbrahim'i de tabanca kurşunlarıyla katletmişlerdir.*

Bir Rum müessesesinde çalışan Arif Hulusi Barudi ise önce tehdit mektuplarıyla yıldırılmak istenmiş, 3 Temmuz 1958'de de, Leymosun'da, Birinci Belediye Pazarı içinde bulunduğu sırada *silahlı* şahıslar tarafından kurşun yağmuruna tutulmuştur. Ancak atılan kurşunların hiçbiri isabet etmediği için Arif Hulusi Barudi ölümden kurtulmuştur.

Bu cinayetler ve daha başka baskılar karşısında Kıbrıs Türkleri, bütün sendikalardan, çiftçi birliklerinden ve benzeri kuruluşl rdan ayrılıp, Rumlarla her türlü ilgiyi kesmek, kendi kabuklarına çekilmek zorunda kalmışlardır. Denktaş'çı çete-

ÖLDÜRTÜLEN DEVRİMCİ TÜRK LİDERİ KAVAZOĞLU
— Emperyalizme karşı mücadele etmenin kurbanı oldu —

DENKTAŞ'IN ÖLDÜRTTÜĞÜ KAVAZOĞLU KANLAR İÇİNDE
— Rum sendikacı ile birlikte tuzağa düşürülüp öldürüldü —

nin diktatörlüğüne boyun eğip susanlar, bu yüzkızartıcı ve insanlık dışı metodların sonuçlarından kendilerini kurtarabilmişlerdir. Susmayanlar, susturulamayanlar ise ya öldürtülmüş yada vatanı terkedip yabancı ülkelere sığınmak zorunda bırakılmışlardır.

Kıbrıs halkının bütünlüğünü bölmek, parçalamak ve adayı ikiye taksim etmek temeli üzerine düzenlenen mahut Zürih - Londra anlaşmasını Britanya sömürgecileri işte bu ortam içerisinde empoze etmişlerdir. İşbirlikçilerin bir **«zafer»** diye niteledikleri bu anlaşma, aslında iki cemaatin arasını daha da açmak, cemaat çatışmaları dolayısıyla İngiliz sömürgecilerini ve diğer NATO emperyalistlerini hakem durumuna sokarak Anglo - Amerikan emperyalizminin çıkarlarını sürdürmek amacını taşıyordu.

Bu ortam içerisinde Denktaş ve kafadarları, faşist metodlarla Türk cemaatinin başına diktatör kesilmişler, bütün Türk teşkilat ve kurumlarına, okullara ve basına el atmışlardır. Bütün bu kurumları, milli hislerin tahrik edildiği ve cemaatler arası düşmanlığın körüklendiği birer vasıta yapmışlardır.

Çifte cinayet

İşbirlikçilerin bu terörüne rağmen, Kıbrıs'ta anti - emperyalist ve devrimci bir ses yeniden duyulmağa başlamıştır. 1955'te sömürgecilerin kapattığı **«İnkılapçı»** Gazetesi'nin yerini dolduran **«Cumhuriyet»** Gazetesi gün geçtikçe kuvvetlenmeğe, Kıbrıs Türklerine gerçekleri ve gerçek kurtuluş yolunu göstermeğe başlamış, Denktaş-Küçük diktasına karşı savaş açmıştır. Bu gazetenin sahipleri, aynı zamanda muhalif Halk Partisi'nin yöneticileri olan **Avukat Ayhan Mustafa Hikmet ve Avukat Ahmet Muzaffer Gürkan**'dır.

«Cumhuriyet»in etkisinin gün geçtikçe artması karşısında huzuru kaçan Denktaş önce tehditlere girişmiş, 33 yaşındaki Ayhan Mustafa Hikmet ile 35 yaşındaki Ahmet Muzaffer Gürkan'ı bürosuna davet ederek, bu yayını sürdürdükleri takdirde hayatlarının tehlikeye düşeceğini bildirmiştir. İki gazetecinin bu tehdide kulak asmamaları üzerine her gün telefonla ve mektupla sayısız tehdit yağmağa başlamıştır. Bütün bu gözdağı vermelere rağmen **«Cumhuriyet»** yılmamış ve mücadelesini sürdürmüştür. Halkın **«Cumhuriyet»**'e desteği de artmış, olağanüstü ilgi karşısında haftalık olan gazetenin günlük olarak çıkartılması için hazırlıklara başlanmıştır. Fakat...

23 Haziran tarihli sayısında Cumhuriyet'in, iki toplumu birbirine düşürmek için planlar düzenleyen tedhişçi ve tahrikçilerin yüzündeki maskeyi yakında indireceğini açıklayan bir yazı yayınlaması üzerine Denktaş'ın faşist kuvvetleri yıldırım süratiyle harekete geçmişlerdir. O gece karanlıktan yararlanan Denktaş'ın adamları, Gürkan'ın avlusu içinde pusuya yatmışlardır. Akşam üzeri 8.30 raddelerinde dönen Gürkan otomobiliyle avluya girmiştir. Katiller bunun üzerine derhal silahlarını Gürkan'ın üzerine boşaltmışlar, kendisini otomobili içinde cansız bırakıp kaçmışlardır.

Katiller, aynı gece penceresinden aşarak Ayhan Mustafa Hikmet'in yatak odasına girmişler, uyumakta olan gazeteciyi, aynı odada yatmakta olan karısının ve iki çocuğunun gözleri önünde sekiz kurşunla öldürmüşlerdir.

Aynı gece işlenen çifte cinayet, bütün adada büyük infial yaratmış, Hikmet ve Gürkan'ın cenazesine üç binden fazla Türk iştirak ederek katilleri telin etmiştir. Suçluların telaşı içindeki cemaat liderleri, bu yiğit gazetecilerin cenaze törenine katılmağa dahi cesaret edememişlerdir.

Kıbrıs Müftüsü Dana Efendi ve Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçisi Emin Dirvana da cinayeti şiddetle takbih etmişlerdir. Bu tutumu yüzünden Dirvana'nın Kıbrıs'ta kalması Denktaş-Küçük kliğini rahatsız etmiş ve Ankara ile yapılan temaslardan sonra geri çekilmesi sağlanmıştır.

İki yürek insanın ölümünden sonra, Kıbrıs Türkleri'nin tek gerçekçi sesi **«Cumhuriyet»**in yayınını sürdürmesi mümkün olamamıştır.

Ve Kavazoğlu

«Cumhuriyet» sustuktan sonra, Denktaş çetesi, bu defa bir başka devrimci Türk'ü kendisine hedef almıştır. Bu, genç Türk sendikalisti ve aydın mücahiti Derviş Ali Kavazoğlu'dur. Kavazoğlu, başyazarlığını yaptığı **«İnkılapçı»** Gazetesi'nin yayınlandığı günlerden beri Denktaş-Küçük çetesince mimlenmişti. Cumhuriyet ile işbirliği yapması da faşistlerin kendisine karşı husumetini adamakıllı artırmıştı. Yıllarca takip edilmiş, birçok defalar ölümle karşı karşıya gelmiştir.

Buna rağmen Türk ve Rum halklarının barış içinde birlikte yaşamaları ve emperyalizme karşı ortak savaş vermeleri için yılmadan mücadele eden Kavazoğlu'nun makaleleri, yerli ve yabancı basına verdiği demeçler, radyo ve televizyondan yaptığı konuşmalar, tedhiş altında inleyen ve ıstırap içinde kıvranan Türk emekçilerine, Türk halkına inanç ve umut aşılıyordu.

Kavazoğlu diyordu ki :

«Emperyalistler, iğrenç maksatlarında başarı sağlamak ve oyunlarını gizlemek için 'iki toplum bir arada yaşayamaz' masalını icad ettiler ve yerli organlarının yardımı ile, yalanla, tehditle, zorla onbinlerce Kıbrıs Türkünü yerinden yurdundan kaldırarak adamın başka mıntakasına taşıdılar. Bugün yirmi binden fazla Türk evinden, işinden, tarlasından uzak, açık havada, çadır altında göçebe hayatı yaşıyor. Binlerce Türk genci işsiz güçsüz ortada dolaşıyor, okullar çalışmadığı için binlerce ortaokul öğrencisi genç öğrenim yapmıyor ve açıkta dolaşıyor.

«Türk toplumunun başına emperyalistlerin yardımı ile, faşist metodlarla, zorla, silahla lider kesilenler, halka gerçek arzularını, emperyalizme karşı olan nefretini, barış isteklerini ifade etmeye müsaade etmiyorlar. Burada mübalağasız söyleyebilirim ki, zorla Kıbrıs Türk toplumunun idaresini ele alanlar, toplumumuzu emperyalizme alet etmek ve demokratik fikirleri susturmak için Hitlercilerin Buchenwald toplama kampları gibi kamplarda kullandıkları iğrenç ve canavar metodları kullanıyorlar. Demokrat düşünceli gazetecileri gecenin karanlığından istifade ederek tabanca ile öldürüyorlar, iki toplumun bir arada yaşayabildiğini beyan edenleri karanlık odalara kapayarak, başına siyah maske geçirerek demirden ve kurşundan yaptıkları aletlerle dövüyorlar. Biz bu işkenceleri her zaman ve her yerde ispat etmeğe hazırız.»

Emperyalizm işte bunu kabul edemez ve onların hizmetindeki faşist Türk liderleri buna göz yumamazdı. Kavazoğlu'nun da ağzı kapatılmalı, sesi bastırılmalıydı.

Bu amaçla sinsice bir plan hazırlanmış, onunla işbirliği yapma maskesi altında irtibata geçen bazı kişiler tarafından tuzağa düşürülmüştür.

Derviş Kavazoğlu, sendikacı arkadaşlarından Kosta Mişauli ile otomobille Lefkoşe'den Larnaka'ya giderken, 11 Nisan 1965 günü saat 10.30'da otomatik silahlarla kısa mesafeden taranmıştır. Olaydan iki üç saat sonra oradan geçen Barış Gücü kuvvetleri, iki arkadaşın cesetlerini otomobil içinde kucaklaşmış olarak bulmuşlardır.

Bu cinayet de bütün Kıbrıs'ta ve Türkler arasında büyük tepki yaratmıştır. Bu tepkiler karşısında Denktaş - Küçük çetesi, işlenen cinayetin sorumluluğunu başkalarına yüklemeğe kalkışmışlardır.

Ne var ki, bütün bu cinayetlerin Küçük - Denktaş çetesi tarafından, hem de milliyetçi Türkleri aldatıp kullanarak işlendiği bütü: Kıbrıslılar tarafından bilinmektedir. Nitekim bu sayfada fotokopisini yayınladığımız Zafer Gazetesi'nin yazısında da **«Solcu Türkleri temizleme harekatı»**ndan açık açık söz edilmektedir.

Kıbrıs'ta her iki cemaatin barış içinde bir arada yaşaması ve emperyalizme karşı ortak savaş vermesi için mücadele eden bu devrimci Türklerin haklı olup olmadığını zaman gösterecektir. Hemen şunu belirtelim ki, iki cemaatin bir arada yaşamasını istedikleri için bu devrimci Türkleri öldürten Denkteş - Küçük kliği de, olayların gelişimi karşısında kafalarını gerçeğin sert kayalarına vurmuşlar ve cemaatler arası görüşmeleri kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Emperyalizmin dümensuyunda diktalarını kan ve terörle yürüten Denktaş - Küçük çetesi, gerçekler birer birer açığa çıktıkça Kıbrıs halkı tarafından en adil şekilde yargılanacak ve tarih içinde müstahak oldukları mevkie oturtulacaklardır.

Habeşistan'a karşı ulusal kurtuluş savaşı veren Eritre'ye dünyada ikinci defa gitmiş olan Türk gazetecisi, arkadaşımız ARSLAN MENGÜÇ, geçen haftaki yazısında Habeşistan'ın genel durumunu, kilise ve ağaların nüfuzunu, Haile Selasiye'nin diktasını, Eritre Sorunu'nu, emperyalist devletlerin kirli oyunlarını açıklamıştı. MENGÜÇ, bu haftaki yazısında ERİTRE ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ'nin ve ERİTRE ULUSAL KURTULUŞ ORDUSU'nun yapısını incelemekte, Eritre tecrübesinden yararlanarak Türkiye'deki devrimci mücadele ile ilgili görüşlerini açıklamaktadır.

ELF, Sosyalizme yönelebilir mi?

Arslan MENGÜÇ — **Stockholm'den yazıyor** —

ELF'in diğer alışılagelmiş kurtuluş cephelerinden olan en ilginç ayrılığı, kurtuluş cephesinin değişik siyasi parti ve örgütlerden oluşmamış olmasıdır. Bunun tek nedeni ise, ülkedeki bütün örgütlerin yıllar öncesi yasaklanmasıdır.

ELF'in en yüksek organı kongre olup 12 üyeden oluşur. Yürütme organı ise 9 üyeden oluşan merkez komitesidir. Merkez komitesi üyeleri eylemlerini aksatmadan yürütmek için komşu Arap ülkelerine dağılmışlardır. Ama Hartum için ELF'in genel merkezi olduğunu söyliyebiliriz. Bu arada Şam'a da ELF'in dünyaya açılan bir penceresi gözü ile bakılabilir. İdris Muhammet Adem'in başkan, Tedla Bairu'nun da ikinci başkan olduğu ELF'deki gerçek beyin ise genç bir avukat olan Osman Glaidos ile Ahmet Haşim'dir. Daha Kahire'de öğrenci iken ELF'e katılan bu iki lider sonraları Hartum'a gelerek devrimin gerçek sorumluluğunu üzerlerine almışlardır.

ELF önce kendi örgütünü Eritre içinde ve dışında tamamlamış, giderek üyelerini ikinci bir örgütleme ile ELF'e bağlı örgütlere sokmuştur. Bunların arasında geçen sonbahar kurulan Eritre Öğrenci Federasyonu (E.S.F.), işçi sendikaları ile milis örgütlerini sayabiliriz. Bunların dışında ELF'in bel kemiği olan ve Osman Glaidos'un Merkez komitesine karşı sorumlu olduğu bir de Eritre Kurtuluş Ordusu (E.L.A.) vardır.

Kurtuluş Ordusu

Bugün 10 bin kişilik bir gerilla ordusu olan ELA için ülkenin büyük bir kısmını kontrolu altında tutmaktadır diyebiliriz. Yalnız ELA bugüne dek şehirlere hücumlarda bulunmaktan kaçınmış, daha çok dağlık taşra ve köylüklerde etkisini göstermiştir. Özellikle 1964-65 ve 67 yıllarında şehirlerde toplu imha hareketlerine girişen Habeş ordusu, ELA'yı, birçok cana mal olan şehirlerin alınması gibi hareketlerde bulunmaktan alıkoymuştur. Buna karşılık ELA şehirlerde, «fedai» diye adlandırılan ve Suriye'de özel eğitim görmüş olan askerleri ile gerekli işlemleri yapmakta, casusları, davaya ihanet edenleri temizlemektedir.

Önceleri tek bir merkezden yönetilen ELA, gerillanın büyümesiyle 5 bölgeye ayrılmıştır. Cezayir Kurtuluş Cephesi'ndeki bölgesel dağılıma çok benzeyen bu taktik öncelikle düşman kuvvetlerinin dağılmasına, bütün ülke boyunca bir direniş ve kurtuluş cephesinin büyümesine yolaçmaktadır. **«Vilayet»** denilen bu askeri bölgelerden birincisi devrimin beşiği olmuştur. Her vilayetin birer vilayet komitesi olup MK'ne bağlı olarak görevlerini sürdürürler. **Vilayetler** de, kendi aralarında ayrıca 5 bölüğü oluşturur. Yalnız bölük komiteleri kendi bağlı oldukları vilayet komitelerine karşı sorumludurlar. Ve ortalama her vilayette 2 bin asker bulunmaktadır.

ELF ile ELA arasındaki siyasi propaganda işleri, vilayet ve bölüklerdeki siyasi komiserler tarafından yürütülür. Yada bir başka deyişle siyasi komiserlerin başlıca görevlerini ordu ve halk arasındaki birlik ve beraberliğin sağlanması, merkez komitesi (MK) kararlarının duyurulması, açıklanması olarak özetliyebiliriz.

ELA, her gerilla hareketinde olduğu gibi, silah ve cephane sorununda düşman birliklerini önemli bir kaynak olarak benimsemektedir. Başlangıçta yalnız düşmandan alınan silah ile savaşan Eritreliler sonraları Sovyet ve Çek silahlarına kavuşmuşlardır. 1964'den beri gelmekte olan bu silah yardımına 1967'de Çin yardımı da eklenmiştir. Hafif silahlarla donatılmış olan ELA'nın en yoğun çalışma mevsimi Haziran - Eylül ayları arasındaki yağmur mevsimine rastlar. Ardı arkası kesilmeksizin haftalarca süren yağmur, Habeş ordusu birliklerinin birbirleriyle ilişkilerinin kopmasına neden olmakta, bozgun kaçınılmaz hale gelmektedir.

Habeşistan Ordusu, Eritre Kurtuluş Hareketine yardımcı olan Eritre'li köylülere her türlü işkence ve zulmü yapmaktadır.

Göçmenler

Sudan'ın doğusunda, Eritre'li göçmenlerle dolu iki şehir vardır. Biri yüzyıllar boyu Eritre'ye pazarlık, ticaret merkezliği yapmış olan Kassala, diğeri Habeşistan sınırına yakın Gedaref...

1964 - 65 ve özellikle 1967 yıllarında Habeş orduları Eritre'de karşı hücuma geçmişti. Bu askeri bir anlam taşımaktan çok, yerli halkın gözünü korkutmak için yapılan terörden başka bir şey değildi. ELA'yı izole etmek için dağ köylülerine işkence yapılıyordu. Önceleri ELA'da savaşanların aileleri, ELA'ya yardım edenler asılırken, giderek işkence ve baskı bütün köylülere karşı olmaya başlamıştı. Öyle ki, 1967'de yalnız birinci vilayette yakılıp yıkılan köylerin sayısı 300'ü geçiyordu. Yakılan tarlalar ve hasır çadırlar yetmiyormuş gibi Eritre köylerine bir de hayvanlarına elkonuluyordu. **«Komando»** denilen ve ayda 15 Habeşistan doları aylık alan anti - gerilla birlikleri, İsrail'li subaylar tarafından yetiştiriliyor, ellerindeki Amerikan silahları ile hayvan soygunları düzenliyorlardı. 1967 yazında Gash nehrinde sulanan hayvanların 30 bini tam bir hafta içinde Habeşistan'a kaçırılmıştı.

Belki Eritre'liler bütün bunlara göğüs gerip kendi topraklarında kalacaklardı. Ama erkeklerin ELA'da savaştığı yada öldürüldüğü öğrenilip kadınlar ve kızların da toplu olarak köy meydanında zorla ırzlarına geçilince Eritre yaşanılmaz bir yer oldu dağ köylüleri için. Soluğu emin yerlerde, yani Sudan'da almağa başladılar...

Bugün sayıları tam olarak bilinmemekle beraber 150 - 200 bin Eritre'li göçmen olduğu sanılıyor Sudanda. Ve bunlardan yalnız 35 bini kendilerini resmi makamlara bildirmiş, geri kalanı hiç bir şeyden habersiz yaşayıp gidiyor.

Kendi kendilerini geçindirecek ne toprağı ne de hayvanı olan Eritre'liler önlerine çıkan ilk Sudan toprağına çadırlarını, sazdan kulübelerini dikmişler. Kassala, bir yanardağın eteğine kurulmuş eski bir şehir. Dağın Eritre'ye bakan yamaçlarından başlıyan göçmen kampları taa 40 km. ötedeki Eritre sınırına dek uzanıyor. Göz alabildiğine uzanan düzlükte binlerce saz kulübe - çadır... Çocuklar, kadınlar ve kocamış erkekler kampların belli başlı sakinleri... Bir de tek tük rastlanan eşekler ve birkaç deve...

Birleşmiş Milletler göçmen sorununu bir aralık ele almış. Sadaka kabilinden kayıtlı 35 bin göçmene verilen 10 bin İngiliz paund'u. Bölüştürdün mü bu parayı 35 bine, adamın eline iki günlük ekmek parası bile zor geçer. Karınları şiş şiş, kocaman karınlı çıplak çocuklar, sıcağın ve tozun altında koşuşmadan, oynamadan duruyorlar bütün gün. Ne giriyor ki garibanların karınlarına zaten. Açlık bellerini bükmüş göçmenlerin. Kocaları öldürülen çaresiz kadınlar açlığa karşı vücudlarını satıp - o da pek kolay değil- bir iki lokma ekmeği bulabiliyorlar. Yoksulluğun memleketi yok. Dilleri, dinleri, renkleri başka olan böyle çocuklara dünyanın her köşesinde rastlayabiliyoruz. Ve dinleri, dilleri, renkleri başka bir avuç sömürücü ise yeni yeni soygunlar için Avrupa'nın büyük otellerine gelip pazarlık ediyor. Ve öte yandan dilleri, dinleri ve renkleri apayrı milyonlar dünyanın dört bir ayrı köşesinde aynı şarkıyı söyliyebiliyor...

Dünyanın dört bir köşesinde milyonlarca aydın, devrimci, usanmak bilmeksizin kurtuluş savaşlarından söz açıyor. Vietnam halkının Amerikan emperyalizmine karşı olan kavgası, bir **«Küba»**nın doğuşu ve Cezayir'lilerin o unutulmaz **«N.L.F.»**i

ERİTRE KURTULUŞ ORDUSU GERİLLACILARI
— 10 bin gerillacı bağımsızlık için savaşıyor —

bizleri kimi yerde iyimser kılıyor, kimi de gerçekçi olmaktan uzak bir devrim stratejisi çizmemize neden oluyor.

Sonuç

Büyük bir rahatlık ve kıvançla -ve biraz da şovenizmin bilinçaltı etkileriyle- **Biz,** diyoruz, **Türkler** dünyadaki ilk kurtuluş savaşını verdik. İşte Mustafa Kemal, işte devrimin ilk yılları... Ve tarih sayfalarından çıkarılmış yada yazdırılmamış bazı gerçekleri unutuyoruz. Kim bu Mustafa SUPHİ? Ve ne oldu «Yeşil Ordu»ya? Ve giderek, **«ben yanmasam, sen yanmasan»** diye haykıranların kemikleri üzerine basarak ölüm, işkence, hapis ve yurttan uzak yaşamak ve ölmek zorunluluğunda olanların bize bıraktığı sosyal birikimi unutup birbirimize giriyoruz.

Batı dünyasının hayranı olan Türkiyedeki komprador ve yönetici sınıfların bir yerde kıraldan fazla kıralcı olup dünyanın hiç bir yerinde eşine raslanmıyan bir yasağını bile unutuyoruz. 1924'de Rauf Orbay hükümeti zamanından beri yasaklanan devrimci emekçi örgütleri... Ve öte yandan ısrarla sözde bile devrimci olamıyan CHP'lilerle yapılmak istenen gerdek.. Sanki köy enstitülerine, 141-142'ye dek bütün yasakları başımızın üzerinde demoklesin kılıcı gibi sallandıranlar CHP'liler ve ondan çıkma diğer burjuva partileri değilmiş gibi... Ve bir yerde kör şeytan ister istemez dürtüyor bizi. Neden bir Şadi Alkılıç, yıllar öncesinden bir savaş arkadaşımız olan Osman Arolatlar, Alpay Kabacalılar için bu savcılar insafsızca hapis cezaları isterler ve hapislere koyarlar...»

Evet, Ulusal Kurtuluş Savaşları bir yerde ümit verici, giderek emperyalizmin sömürü alanını daralttığı için ve kapitalist olmıyan bir yoldan kalkınma ile sosyalizme geçebilme olanakları olduğundan bizleri sevindiriyor. Yalnız sorun sosyalist bir birikimin olmadığı topluluklarda küçük burjuvaların ilerici kesiminin yönetimindeki bir kurtuluş savaşında ilericiliğin ne derecede olacağı? İşsiz ve yarı aç kitlelere bir kuru bayrak sunmak ve bir de **«sen artık filanca cumhuriyetin vatandaşısın»** demek yeterli mi?

Gerilanın kendisi her yanı ile bir okul olmadığı sürece, işçi ve köylü sınıfları adına bir başarıya ulaşılacağından söz açmak pek iyimserlik oluyor.

Ve sınıf bilinçlenmesinin bir kenara atıldığı, yada ikinci planda kaldığı politik mücadelelerde başarı şüphe yok ki, mücadelenin dizginlerini elinde tutan sınıfın kendi çıkarlarından öteye gidemez.

Bugün Eritre'de binlerce insan silah altında. Bir bağımsız özgür Eritre peşinde 8 yıldan beri kurşun sıkıyorlar. Ve tamamı büyük burjuvaziden gelme olan öğrenciler Kahire ve Avrupa'nın diğer büyük şehirlerinde oturup Haile Selasiye'ye küfür ediyorlar. Şüphesiz her barıştan ve iyiden yana olanlar gibi, biz de onlarla birlikte H. Selasiye'ye basıyoruz küfürü. Ne ülkelerine dönüyorlar, ne göçmen kamplarında bir kaç çocuğa iki kelimecik yazı... Ve gerçekten devrimci bir yapıya sahip olan Habeşistan Öğrenci Federasyonunun şöyle bir sorunu insanı biraz düşündürüyor: Evet Eritre halkı imparatora karşı haklı bir savaş sürdürüyorlar. Yalnız Eritre'nin bir bağımsız ülke haline gelmesi Eritre halkının sorunlarını çözmeye yetecek mi? 8 yıllık gerilla ordusu halka ne verdi? Dün faşist İtalyanlar ardından İngiliz kolonicileri ile işbirliği yapanlar, sonra bir de imparatordan **«liyakat»** madalyası alanlar bugün ELF'in başında. Dün halka bir şey vermemiş olanlar nasıl olur da yarının Eritre'sinde bir sosyalist düzeni kurarlar?

Habeşistanlı öğrenciler Eritre halkını bu savaşlarında destekliyorlar. Ama yukarda söylediğimiz gibi. Az hem de çok az olan bir kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçerler diye. Ve bir ELF lideri, Tedla Bairu yaptığı basın toplantısında şöyle diyor: **«Biz komünist değiliz. Evet komünistler bugün için bize silah veriyorlar ama bize başkası yardım eli uzatmıyor ki.»** Ve Tedla Bairu, Amerika'nın dünyadaki en büyük radar ve dinleme üslerinden biri olan Asmara'daki üsler için **«Amerikalı dostlarımız üslerini elbette kurarlar. Biz Amerikaya karşı değil, İmparatora karşı savaşıyoruz.»**

Eritre halk kendi bağımsızlığını istiyor. Ve bir gün zeytuni yeşil zemin üzerine bir defne çelenkli bayraklarına da kavuşacaklar. Ve büyük bir çoğunluğun bütün ömürleri boyunca görmek fırsatını bile göremiyecekleri Eritre pasaportlarında **«ERİTRE CUMHURİYETİ PASAPORTU»** yazılacak. Önemli olan cumhuriyetlerin halk cumhuriyetleri şekline dönüşmesi. Yada Cezayir örneği **«Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti».** Yoksa kupkuru bir siyasi bağımsızlık için savaş pek yavan kaçıyor. Hele kişi Türkiye gibi ilk kurtuluş savaşı vermiş bir ülkeden gelirse...

Libya'daki darbeciler Amerikayı kovacak mı?

Geçen hafta Libya ve Brezilya'da iki askeri darbe yapılmış, her iki ülkede de yönetim aynı günde askeri cuntalar eline geçmiştir.

Libya'daki darbe, kral Idris El Sunusi'nin Türkiye'de, «tatilde» bulunduğu bir dönemde başarılmıştır. Bütün krallık rejimlerinin mukadder akibetine uğrayan Sunusi adına «kral naipliği» yapan veliaht Prens Eridha El Sunusi, hemen taht üzerindeki haklarından resmen feragat ettiğini belirtmiş, halkı yeni rejimi desteklemeye çağırmıştır

Ülkesi dışında adı hemen hemen hiç duyulmamış bir bir subay olan Albay Sadeddin Ebu Çuireb başkanlığındaki cunta, ilk radyo yayınlarında bir yandan Libya'nın «Sosyalist bir Cumhuriyet» olduğunu, «Devrimin özgürlük ve sosyalizim için yapıldığı»nı ifade ederken, öteyandan ülkedeki Amerikan üslerine, Londra ve Washington ile yapılan anlaşmalara saygılı olunacağını belirtmiştir.

Bu çelişik ifadeler, iki milyon nüfuslu ve gelirinin yüzde 90'ını yabancı şirketler tarafından işletilen petrolden sağlayan Libya'da, «gecikmiş» sayılan bir darbe ile iktidara gelen Cuntanın, ülkedeki ekonomik hayatı felce uğratmamak için kullandığı bir taktik olarak nitelenmektedir.

Gerçekten, Amerika, Sovyetler Birliği ve Venezüela'dan sonra dünyadaki petrol üretiminde dördüncü olan Libya'da yılda 100 milyon tona yakın petrol ve önemli ölçüde tabii gaz üretilmektedir. Petrol üretimi, genellikle Amerikan ve İngiliz menşeli 40 kadar yabancı şirketin elindedir. Bu petrolleri işletebilecek yerli eleman yoktur. Petrolden Libya'nın kazancı sadece 1967'de 960 milyon doları bulmuştur. Sunusi, yalnız Libya'nın petrollerini emperyalistler emrine vermekle kalmamış, örneğin 1953'te imzalanan bir anlaşma ile ülkenin dış tecavüzlere karşı savunulmasını İngiltere'ye bırakmıştır. Bu «satış»lardan sağlanan dolarlar doğrudan doğruya kral ve hanedanın milyarları aşan servetlerine eklenmekte, ülkenin asıl sahibi olan Libya halkı ise ancak emperyalistlerin ve kralın «ihsanı» oranında gelir sağlayabilmektedir.

Yeni Libya yönetimini ilk tanıyan Irak hükümeti olmuştur. Irak Devrim Konseyi'nin Bağdat radyosunda yayınlanan bildirisine göre Libya'daki yeni yönetim, Arap ilerici hareketinin amaçları olan «Birlik, özgürlük ve sosyalizmi benimsediği için» derhal tanınmıştır.

Yeni rejimin birçok iç ve dış engellerle karşılaşacağı muhakkaktır. Gerek yöneticilerin, gerekse halkın sağlam bir devrimci çizgide yürümeleri için bütün bu engelleri başarıyla aşmaları gerekmektedir. Bu, yalnız Libya'nın değil, bağımsızlık savaşları veren tüm Afrika uluslarının geleceği yönünden önemlidir. Nitekim Libya'daki hareket, şimdiden komşusu Tunus'un «gardrop devrimcisi» Burgiba'sını ve Burgiba rejimini tehdit etmektedir.

Şurası şimdiden kesinlikle ifade edilebilir ki, Libya'daki darbe, ülkede bundan sonra uygulanacak rejim ne olursa olsun, Akdeniz'deki Amerikan hegemonyasına ve taçlı emperyalizm işbirlikçilerine indirilmiş bir darbedir. Nitekim, yerli işbirlikçilerin pek samimi dostu olan ve akibetini bildiği için servetinin yarım milyarlık kısmını yanında taşıyan Sunusi, darbenin ertesi günü gazetecilerden kaçırılarak özel bir vatla Pire'ye hareket etmiştir.

Öte yandan, Brezilya'da da yönetim, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarından kurulu bir askeri cunta eline geçmiştir. Halkın oyuyla işbaşına gelmiş olan Goulard'ı devirerek emperyalizm maşası Castello Branco'nun, sonra da Arturo Costa E Silva'nın iktidara gelmesini sağlayan faşist Brezilya ordusunun, Silva bir beyin kanaması geçirdikten sonra hemen darbe yapmasının nedeni, yetkilerin Başkan yardımcısı Petro Aleira'ya geçmesidir. Ordu bir sivilin işbaşına gelmesine tahammül edememiştir. Üçlü cunta eski rejimin dış politikasını uygulayacağını, Costa E Silva'nın anayasayı ve parlamentoyu geri getirmek teşebbüslerinin sözkonusu olmadığını açıklamıştır. Gerçekte ne Silva gibi bir diktatörün, ne de faşist ordunun Brezilya halkının sorunlarına çözüm yolu getirmesi beklenemez. Latin Amerika'nın, Brezilya'nın halkları gerçek kurtuluşun hangi yönde olduğunu epeydir anlamışlar ve kurdukları gerilla örgütleriyle ulusal bağımsızlık savaşarına başlamışlardır. Muhakkak ki Brezilya'daki askeri cuntanın ömrü de pek kısa olacaktır.

Tunceli Raporu

PİR SULTAN OLAYLARI HER BAKIMDAN TERTİPTİR!

Tunceli olaylarını mahallinde tetkik etmek üzere, TİP Genel Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Ali Aslan'ın başkanlığında görevlendirilen 5 kişilik heyetin yaptıkları incelemeler sonunda, olaylarda Tunceli Valisi ve Emniyet Müdürü ile diğer yöneticilerin sorumlulukları meydana çıkmıştır. Edinilen bu bilgiler ışığında, hadiseye bizzat İçişleri Bakanının elkoyması ve başta Tunceli Valisi olmak üzere, diğer sorumluların da derhal işten elçektirilmesi isteğini havi, aşağıdaki muhtıra, TİP Genel Sekreteri Dr. Tarık Ziya Ekinci tarafından İçişleri Bakanlığına sunulmuştur.

Olay: Halk Oyuncuları Tiyatrosu tarafından temsil edilmek istenen Pir Sultan Abdal oyununun 23.8.1969 günü Tunceli'de oynanması için Tunceli Valiliğine TİP İl Başkanı müracaat etmiştir.

Valilik oyunun oynanacağı güne kadar müracaata olumlu veya olumsuz herhangi bir cevap vermemiştir.

Oyunun yasaklanmasına ihtimal vermiyen organizatörler, 23.8.1969 gecesi için biletleri satmışlardır.

Daha önce herhangi bir açıklama yapmıyan Valilik, ancak temsilin verileceği gün oyunun yasaklandığını sözlü olarak bildirmiş; fakat Valinin imzasını taşıyan yazılı herhangi bir yasaklama kararı, ilgililere tebliğ edilmemiştir.

Aynı gün TİP İl Başkanı Ali Gültekin ve arkadaşları, Sayın İçişleri Bakanına telefon ederek, biletler satılmış olduğundan oyunun yasaklanmasının üzücü olaylara sebebiyet verebileceğini bildirmişler ve Vilayetçe alınan yasaklama kararının kaldırılmasını istemişlerdir. Sayın Bakan, Vali ile görüşeceğini, oyunun oynanmasını temin edeceğini ve Valinin sonucu bizzat kendilerine bildireceğini söylemişlerdir. Fakat bu konuşmanın yapıldığını öğrenen Vali, Sayın Bakana muhatap olmamak için makamını terkedip arabasıyla uzaklaşmış, Ankara'dan açılan telefona cevap vermesi için aranmışsa da, bulunamamıştır.

Tunceli'ye gelen Halk Oyuncuları, oyunun oynanacağı sinemaya gitmişler; fakat Emniyet memurları oyunun yasaklandığını, bu bakımdan sinemanın kapatıldığını bildirmişlerdir. Halk yuncuları ve organizatörler, emniyet memurlarından yasaklama kararının gösterilmesini istemişler; bütün ısrarlara rağmen yasaklama kararı yazılı olarak gösterilmemiştir.

Ankara, İstanbul ve Türkiye'nin birçok illerinde aylarca oynanmış bir oyunun, yazılı yasaklama kararı gösterilmeden, polisin sözlü emriyle yasaklanamıyacağını ve sinemanın ise kapatılamıyacağını ileri süren halk, oyunun oynanması için ısrar etmiştir.

Halkın galeyanını yatıştırmak amacıyla Türkiye İşçi Partisi Milletvekili aday adayı Avukat Kemal Burkay ve TİP İl Başkanı Ali Gültekin halkı sükunete davet eden konuşmalar yapmışlar ve halkın dağılmasını istemişlerdir. Fakat bilet alan kalabalık halk kitlesi dağılmamakta direnmiş ve sinemaya girmek istemiştir. Bunun üzerine vilayet Jandarma Kumandanı, jandarma kuvvetlerini celbederek, polisle halk arasında barikat kurmuştur.

Bu esnada, Valinin Kemal Burkay ile görüşmek istediği söylenmiş; Jandarma Kumandanı da Valiyle görüşmenin yararlı olacağını teklif etmiştir. Durumun gittikçe karıştığını gören Kemal Burkay teklifi kabul edip Vali Konağına doğru gitmiş, fakat yolda bir görevli, Valinin karakolda olduğunu bildirince, karakola gitmek üzere yolunu değiştirmiştir. Karakolun önüne gelindiğinde, sıra halinde bekliyen polislere, Emniyet Müdürü: «Yakalayın, vurun» emrini vermiştir. Polisler Avukat Kemal Burkay'ın kollarından tutup içeri sürüklemişlerdir. Kemal Burkay'ın, «Ben karakola Vali beyi görmeye geldim. Niçin beni sürüklüyorsunuz?» demesi fayda etmemiş, itile - kakıla nezarethaneye atılmıştır.

Bunu gören çevredeki halk, Kemal Burkay'ı istemiş ve polisin aleyhine tezahürat yapmıştır. Emniyet Müdürü içerde ışıkları söndürüp ateş emri vermiş ve halk hedef alınarak ateş edilmiştir. Bu sırada karakolun kapısına kadar gelen Mehmet Kılan adındaki vatandaş, halk arasında yaygın bir şekilde ifade edildiğine göre, bizzat Emniyet Müdürü tarafından öldürülmüştür. Halktan birkaç kişi de yaralanmıştır.

Aralarında 10 - 12 yaşlarında çocukların da bulunduğu 80 - 90 kişi nezarete alınmış; sabaha kadar en korkunç işkence metodları uygulanmıştır. Evvela tekme - tokatla içeri alınanlar, polisler tarafından yumrukla kıyasıya dövülmüşler; sonra falakaya yatırılmış, bir taraftan ayaklarına birkaç copla birden vurulurken, diğer taraftan saçlarından tutularak kafaları taş zemine çarpılmış; saçları, bıyıkları yolunmuş; mahrem yerlerine cop sokulmuş; bazıları yere yatırılarak çiğnenmiş ve tekme ile dövülmüşlerdir. Bu işkence yetmiyormuş gibi, dar bir koridorda sırtlarına binilmiş ve yere dökülen tuzlu suda, dayaktan şişmiş çıplak ayaklarla gezdirilmişlerdir. Bu sırada yine sürekli olarak saçlarından tutulup enselerine vurulmuştur. En çirkin, en bayağı küfürler ve manevi işkence usulleri de bunun yanında yeralmıştır. Kadın oyunculara tecavüze yeltenilmiş; ayrıca bir jandarma takımına, tecavüz etmeleri için teslim edilmişler fakat bir polis memurunun müdahalesi ile, bu çirkin olay sonuna kadar yürütülememiştir.

Tahkikatı yürütmede hakim rol oynıyan Emniyet Müdürü ve emniyet memurları, işkenceye maruz kalanlar hakkında tanıklık yapabilecek durumda olanları sanık gösterip, aynı işkence metodlarını onlara da uygulamışlardır. Bu yüzden de işkenceye maruz kalanlar, tanık göstermek imkanından da yoksundurlar. Sadece Emniyet Müdürü ve emniyet memurları, jandarmalar tanık olarak dinlenebilmektedirler. Bunlar da asıl suçlu oldukları için, işkenceye maruz kalan suçsuz insanlar aleyhine tanıklık yapmış ve tutuklanmalarını sağlamışlardır.

Nezarette olan Avukat Kemal Burkay'ı ziyarete gitmek isteyen Tunceli Avukatlarından Hasan Kocademir, Süleyman Yıldırım nezarete alınıp tehdit edilmişler ve ancak Savcının müdahalesiyle serbest bırakılmışlardır.

Olay Tertiptir:

a) Türkiye'nin çeşitli illerinde aylarca kapalı gişe oynıyan bir oyunun Tunceli'de yasaklanması, tamamen kanunsuzdur. Yasaklama kararı için, asayiş ve emniyet gerekçesi ileri sürülemez. Zira çogunluğunu alevi vatandaşların teşkil ettiği bir ilde, alevilerce sevilip sayılan bir ozanın hayatına ait oyunun oynanmasına hiç kimse karşı çıkamaz ve çıkmamıştır da. Biletler satıldığı halde, piyesin oynanacağı gün yasaklanması, halkı tahrik etmiştir. Basiretli bir idare adamı, her aldığı kararın muhtemel neticelerini hesabetmekle mükelleftir. Halk Pir Sultan Abdal oyununun oynanmasını beklerken, keyfi bir kararla bundan mahrum edilince ve hele bu yasaklama kararını uygulatmak için temsil yeri jandarma ve polis kordonuna alınınca; bunun, halkı tepki göstermeye iteliyeceği aşikardır. Filhakika olay da bu şekilde patlak vermiştir.

Tunceli Valisinin yukarıda açıkladığımız ve müddebbir bir idare adamına düşen görevi bilmemesi düşünülemiyeceğine göre, Tunceli Valisinin bir kasti mahsusla hareket ettiği ortaya çıkmaktadır. Olayların gelişme seyri de bunu teyidetmiştir.

Doğu Anadolu ile ilgili

Doğu Anadolu doğumlu aydınlar yönünden günümüzde açıklanması gereken bir durum vardır.

Doğu Anadolu halkının dertlerini, problemlerini, istek ve düşüncelerini en iyi şekilde gene onun içinden çıkmış aydınlar ifade edebilir ve kamu oyuna kazandırabilir. Ayrıca bu çalışma aydın olmanın temel görevidir.

Doğu Anadolulu aydınlar halkın dertlerini, problemlerini belirtebilmek için çırpınmakta, fakat yetkili kurumlar ve günlük basın bu aydınların seslerini duyurmamak için bütün kapıları örtmektedirler.

Bu, zamanı geçirilmeden yapılan bir tesbittir.

Demokrasinin şekil meseleleri Batı Anadolu için çözümlenmiş görünüyor. Fakat, Doğu Anadoluda, demokrasinin şekil şartları daha ortaya konulmamış, tartışılmamıştır. Demokrasiye samimi olarak inandıklarını söyleyen ve onu korumak istediklerini belirten basın ve diğer yetkili kurumlar Doğu Anadolu'da demokrasinin şekil şartlarının gerçekleştirilememesinde kendi sorumluluk paylarını tartmalıdırlar. Doğu Anadolu'da demokrasinin şekil şartları ile ilgili hakların ve görevlerin yerine getirilmesi doğulu aydınların bugün biricik istek ve özlemleridir.

Doğu Anadoluda demokrasinin şekil şartlarının sağlanmasına karşı ilgisiz kalan, hatta aydınların seslerini örtbas eden yetkili kurumlar ve basın, demokrasiye olan samimi inançlarını tarih önünde nasıl ispat edebilirler? İşte bu soruyu tarih düşerek sormak gerekir.

Çünkü Doğu Anadolu'da demokrasinin şekil şartlarının gerçekleştirilmemiş olması, hem Doğu Anadolu için, hem de bizzat Türkiye'deki demokratik düzen için başlıca tehlike kaynağıdır.

Nitekim, demokratik düzenden uzak bir yaşantı içinde Doğu Anadolu hızla yoksullaşmaktadır. Bu şartları ile Doğu Anadolu tepeden inmecilerin bir iştah alanı haline getirilmek istenilmektedir. Yakın tarihi izleyenler, Türkiye'de demokrasi dışı hareketlerin önce Doğu Anadolu'yu bir mesele haline getirdiğini, sonra bu bahane ile iktidarı kaptığını, ardından bütün Anadolu'daki devrimci güç ve örgütleri ezdiği-

bir açıklama

ni, bu halkın nice yıllarını baskı ve korku içinde harcadıklarını iyi bilirler.

Doğu Anadolu gene bir mesele haline getirilmek istenmektedir. Doğu Anadolu hızla bir mesele haline getirilirken, bu işe sadece Doğu Anadolu'lu aydınlar uzak tutulmaya çalışılmaktadır. Bu noktada demokrasiden yana olanları uyarmak isterim. Kamuoyu, tek yanlı yayınlar ve tertiplerle yanıltılmak istenmektedir.

Doğu Anadolu halkının temel problemi, hızla yoksullaşmasına, demokratik bir ortamda ifade ve çözüm yollarına bağlamaktır. Doğu Anadolu halkı demokrasiyi sevmektedir, yıllardır onu özlemiştir, dipçikten elaman demiştir. Tepeden inme darbelerin yaralarını yeni yeni sarmaktadır; bunun için huzur ve güvenlik istemektedir.

Doğu Anadolu, demokratik ortama ve medeni haklarına kavuşmadan Türkiye'de tepeden inmeciler her zaman macera umutları besliyebilirler. Doğu Anadolu'lu aydınların demokrasinin şekil şartlarını gerçekleştirme, yani medeni haklar mücadelesini benimsemiyen, susturmak isteyen yetkili kurumlar ve basın, sözleri ne olursa olsun, aslında tepeden inmecilerin yanında ve hizmetinde olduklarını farketmelidirler.

Doğu Anadolu halkı ve demokrasiyi sevenler feodalite sözüne karşı bugünlerde uyanık olmalıdır. Bu söz, tepeden inmecilerin parolası yerindedir. Doğuda feodalite yoktur. Doğu Anadolu halkı katıksız aşiret düzeni ile yerleşik ortama geçmiş ve çağın kapitalist çarkına kapılmıştır. Mekanik bir şekilde, Doğu Anadolu'dan bir kaç ağa ve şeyhin alınması Doğu Anadolu'nun sosyal yapısını düzeltmez, daha öncekiler gibi bir daha paralar. Tepeden inmecilerin isteği de zaten budur. Halkı işin içine karıştırmadan halkın sosyal bir aşama yapmasına yanaşmadan, dışardan mekanik müdahaleler tertiplemek, devrimci üniforması giymiş faşizmin kaypak bir tuzağıdır. Devrimi halk yapar. Amaç Doğu Anadolu halkının çağımıza ait bilince kavuşması, kendi aşamasını bizzat kendisinin yapmasıdır. Bu kutsal aydınlanma için hedef demokrasiye ait şartların Doğuda gerçekleştirilmesi, medeni hakların mücadelesidir. Demokrasiye gerçekten bağlı kurumları ve basınımızı konu ile ilgilenmeye çağırmış oldum.

Ferit Öngören

b) Ayrıca Kemal Burkay gibi, halkın tanıdığı ve sevdiği bir şahsın, halkı teskin etmek için gayret sarfederken, bir tertiple karakola götürülüp halkın gözleri önünde hırpalanarak, nezarete atılmış olması da, halktaki galeyanı büsbütün arttırmıştır. Bu da, Vali ve Emniyet Müdürünün olay çıkarmak ve olayları büyütmek kastıyla hareket ettiklerini göstermektedir.

c) Bütün bunlar halkın galeyan ve feveranının artmasına sebep olmuştur. Ve nihayet bu galeyan ve feveranın istenen seviyeye ulaştığı görülünce, olaya bir isyan süsü vermek üzere halkın üzerine ateş açılmıştır.

Kısacası olayın başından itibaren idare amirleri tarafından halk tahrik edilmiş, sert tepkiler göstermeye itelenmiştir. Vali ve Emniyet Müdürü olayların gelişmesi için de kanunsuz hareketler işledikçe, sorumluluklarını örtmek için, olaya bir isyan süsü vermeye kalkmışlardır. Bu nedenle de telefon tellerini kesmek ve civar illerden, S.O.S. işareti vererek yardım istemek gibi tertiplere başvurmuşlardır.

Olayın nedenleri: Olayın asıl nedeni politiktir. Kemal Burkay Türkiye İşçi Partisi aday adayıdır. Çevresinde sevilen ve sayılan, seçimi kazanacak durumda olan bir arkadaşımızdır. Bu keyfiyet de Adalet Partisi teşkilatınca ve partizan idareciler tarafından çok iyi bilinmektedir. Bundan dolayı, seçimin yaklaştığı şu günlerde Kemal Burkay'ın şahsında Tunceli'de Türkiye İşçi Partisinin prestijine bir darbe indirilmek istenmiştir.

Nitekim, iki ay önce Erzincan'da TİP teşkilatını kurmaya giden Kemal Burkay'ın feci şekilde dövülmesi, bu amaçla tertip edilmiş bir olaydı.

Tunceli'deki Türkiye İşçi Partisi teşkilatı yöneticileri de dinamik, faal ve çevrede sevilen, sayılan kişilerdir. Her türlü kanunsuzluğun hüküm sürdüğü Tunceli'de daima haksızlıklara karşı çıkmış, vatandaşların haklarını aramış ve bu yüzden de zaman zaman idarecileri güç durumda bırakmışlardır. Nitekim bundan bir ay kadar önce bir rüşvet meselesiyle ilgili olarak, olayı örtbas etmek isteyen Vali ve Emniyet Müdürünü müşkül durumda bırakan açıklamalarda bulunmuşlardır.

Bütün bunların bir araya gelmesidir ki, Valiyi ve Emniyet Müdürünü bu cüretkar tertibi tezgahlamaya ve ağır suçlar işlemeye itelemiştir.

Korkunç Terör

Olayın mahiyeti: Olay mevzii değildir. Herşeyden önce Türkiye'nin bütün vatandaşlarının güvenliğini ilgilendiren bir sorundur. Asayişi korumak, güvenliği sağlamakla görevli devletin zabıta gücü, vatandaşlara karşı bir takım tertiplere girişir ve bu tertipler bir bakıma başarı kazanırsa, Türkiye'de hiç kimsenin kendini güvenliçinde hissetmesi ve devlet gücüne güvenle bakması mümkün olmaz. Şu anda bütün vatandaşlar tehdit altındadırlar. Şayet olayın üzerinde hassasiyetle durulmaz ve failler en kısa zamanda cezalandırılmazlarsa, bundan cesaret alan aynı zihniyetteki diğer birtakım idarecilerin, aynı tertipleri Türkiye'nin başka yerlerinde uygulamaya kalkmaları her an mümkündür.

Tunceli olayları, vatandaşlara eşit muamele yapılmadığının, Doğu'lu ve alevi vatandaşların farklı muameleye tabi tutulduklarının ve en tabii haklarını kullanmalarına engel olunduğunun feci bir örneğidir. Bu örnek, AP iktidarının partizanca bir tutumla tayin ettiği Vali ve Emniyet mensuplarının bir eseridir.

Tarafsız Bakanlık, ancak Bakanlık teşkilatının tarafsız hale getirilmesiyle mümkün olur. Halen teşkilat tarafsız olmadığına göre, menfi gelişmeler ancak zatıalinizin İçişleri Bakanlığı teşkilatını sıkı bir denetleme altında tutmanız ve her olaya bizzat elkoymanızla bertaraf edilebilir. Tunceli olaylarının korkunç yüzü ortaya çıktığı halde, Vali ve Emniyet mensuplarının halen görevlerinde kalmaları, asla müsamaha ile karşılanamaz.

Bugün Tunceli'de korkunç bir terör havası esmektedir. Cinayet işlediği ileri sürülen Emniyet Müdürü ve emniyet memurları, kendi haklarındaki tahkikatı yürütmektedirler. Aleyhlerindeki delilleri yokedip, şahitleri yalan beyana mecbur edecekleri muhakkaktır. Bir kimsenin, aleyhinde tahkikatı yürütmeye bizzat memur edilmesi, dünyanın hangi ülkesinde görülmüştür?

Vali ve emniyet teşkilatı, Savcı ve Hakimlere bile bask yapmak durumundadırlar. Nitekim C. Savcısı olay gecesi Avukat Kemal Burkay'ı nezarethaneden çıkarmak istemiş, fakat başaramamıştır. Aynı gece dayak olaylarından haberdar olduğu halde, müdahale etmesine imkan verilmemiştir.

Sanıklarla görüşmek için giden avukatların nezarete alındığı, Savcının amiri olduğu emniyet teşkilatına müdahale edemediği, halkın kafilelerle karakola götürülüp, en feci şekilde işkenceye tabi tutulduğu Tunceli'de asayişten, can ve mal emniyetinden bahsetmek mümkün değildir. Cinayet işlediği ileri sürülen Emniyet Müdürü, emniyet memurları ve işbirlikçileri bir Valinin yönetimindeki Tunceli'de kanun hakimiyetinden söz edilemez.

Sonuç

Sebep ve saik ne olursa olsun, ortada açıkça kanuna aykırı bir karar ve bir dizi ağır suç vardır.

Oyun, kanuna aykırı olarak yasaklanmıştır. İşlem kanuna aykırı şekilde, sadece sözlü olarak bildirilmiştir. Bir vatandaş öldürülmüş ve birçokları yaralanmıştır. Memleketimizde tiyatro sanatını geliştirmek ve halka maletmek için çalışan genç ve fedakar bir tiyatro topluluğu mensupları da, halkla beraber en korkunç işkencelere tabi tutulmuşlardır.

Bütün bu kanunsuz hareketlerin ve ağır suçların failleri, Tunceli Valisi, Emniyet Müdürü ve emniyet mensuplarıdır. Kanunsuz hareketlerine ve işledikleri suçlara halen de devam imkanına sahiptirler ve devam etmektedirler de. Meselenin daha da korkunç yanı, bütün bu suçların soruşturmasında da görevlidirler.

Gerek Tunceli halkının ve gerekse soruşturmanın güvenliğini sağlamak bakımından Vali, Emniyet Müdürü ve bütün emniyet memurlarının acilen görevlerinden alınmaları, ilk tedbir olarak zorunludur.

Koç Mucizesi ve Sosyalistler Adına Koç'a Hulus Çakanlar!

KAPİTALİSTLER kapitalisti, kompradorlar kompradoru Koç'un Otomobil Grubu tarafından İzmir'de üç aylık bir dergi yayınlanmaktadır: BİZDEN HABERLER...

Üzerinde 5 lira fiyat bulunan dergi kuşe kağıdına ofset olarak basılmıştır.

«BİZDEN HABERLER»de, Koç grubunun yeni teşebbüsleri hakkında bilgi verildiği gibi, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal olayları da komprador kapitalizmi açısından değerlendirilmekte, bu arada yerli ve yabancı basında yayınlanan Koç'la ilgili yazılar da iktibas edilmektedir.

Bu derginin elimize geçen Mayıs sayısında ilginç bir yazı yeralmaktadır. «Dış Basında Koç» sütununda yeralan bu yazı, «Outlook» Dergisi'nin 12 Şubat 1969 tarihli nüshasından iktibas edilmiştir. Türkiye sosyalistlerinden de söz edildiği için yazıyı aynen sütunlarımıza alıyoruz:

«Şimdi, Vehbi Koç mucizesini incelemenin tam zamanıdır. Mali mucizeden bahsetmiyorum. Bu başka bir konudur. O hususta sadece şunu belirtmekle yetinelim ki, Koç, Türkiye'nin en başarılı işadamıdır ve Türkiye'nin hemen her önemli sanayi dalında ilgileri vardır. Şahsının ve şirketlerinin mali durumu o kadar çok cephelidir ki, verilecek bir rakam tahminden öteye geçmeyecektir. Şu kadarı söylenebilir ki, Koç şahsen 100 milyon dolardan fazla değeri olan bir çok şirketi elinde tutmaktadır. Birkaç yıl içinde İtalyan Fiat otomobilleri yapacak olan yeni fabrika ile ilgilidir. İlk Türk otomobili olan ANADOL'u yapan OTOSAN onun elindedir. Türkiye'de Ford'un otomobil ve yedek parça satış ve servis hakkı onundur. G. E. Ampul Fabrikası'nın hakimiyeti ondadır. Türkiye'nin en büyük çamaşır makinası, buzdolabı, elektrik süpürgesi, triportör ve diğer eşyaları yapan fabrikası ARÇELİK onun hakimiyeti altındadır. İstanbul'daki Divan Oteli'nin sahibidir ve çeşitli turistik teşebbüslerde hissesi vardır. Yeni konserve fabrikası TAT onun elindedir. Misaller artırılabilir.

«İşin bu yanı da insana tesir edici bir husustur. Fakat asıl mucize, bu kadar büyük bir kapitalist ve yabancı firmalara bir çok ortaklıkları olan bir kimse olduğu halde, Vehbi Koç'un nasıl olup da kuvvetli sol basının hedefi olmaktan kurtulduğudur.

«Sol'un sivri dilli yazarlarınca, Türkiye'de yabancı iş aleminin menfaatlerini temsil eden «işbirlikçi komprador» işadamlarından daha güzel bir hedef bulunamaz. Aslında '..sarıyla hiç teması olmayan bazı işadamları bile kapitalist sömürücüler olarak vasıflandırılmaktadırlar.

«Vehbi Koç bu gazaptan nasıl kurtulmaktadır?

«— Vehbi Koç vergi öder. Türkiye'de işadamları solcuların gözünde vergi kaçakçısıdırlar. Koç sadece vergi veren değil, Türkiye'de en fazla vergi veren şahıstır. Solcular arasında bile genel reaksiyon şudur: Belki Koç çok para kazanıyor ama, vergisini de veriyor...

«— Vehbi Koç'un mütevazi bir yaşayışı vardır. Debdeb'i yaşayış, solcular kadar müslümanları da tedirgin eden bir şeydir. Eğlencesi, ailesi ile işi arasında sınırlanmıştır. Gece klüpleri ve seyahatler onun eğlencesi değildir. Onun eğlencesi, belki bir bardak çay, ve kahvaltıda bir fırınlanmış elmadan ibarettir. Bir de işe gidip geldiği mütevazi bir station - wagon otomobil.

«— Vehbi Koç devamlı yatırım yapar. Bu basit hayat konusunun öbür, yanı, «Peki kazandığı paralarla ne yapar?» sorusudur. Cevap, onun kazandığı kârları, kârlı yeni iş sahalarına yatırmasıdır. Gene bir Türk sosyalistinin bir cümlesi aydınlatıcı olabilir. «Bütün kapitalistler Koç gibi olsaydı, ben de kapitalist olurdum. Biz iktidara gelirsek, Koç'u hapsetmeyeceğiz. Onu iktisadi devlet teşekküllerinin başına getireceğiz.»

«— Vehbi Koç, hayır işlerine para verir. Bu da müslümanlığın hayır geleneklerine ve solcuların «serveti paylaştırma» eğilimine uymaktadır. Koç, Türkiye'de en fazla bağış yapan insandır. Büyük bir vakıf kurmuştur. Talebeler için birçok yurtlar yaptırmıştır, Vehbi Koç yurdunda oturan talebe, Koç'tan nefret edebilir mi? Geçenlerde başka işada ılarıı ile müştereken giriştiği Eğitim Vakfı teşebbüsü, gazetelerin birinci sahifelerinde yeralmıştır.

«— Vehbi Koç, memurlarını memnun eder. Koç teşebbüslerindeki işçiler, Türkiye'deki başka yerlerde çalışan işçilerin görmedikleri imkanlardan faydalanırlar.

«Bunlar, gerçek Vehbi Koç mucizenin unsurlarıdır.»

Bu yazıyı hangi sivri kafalı yezmışsa yazmış, önemli değil... Yabancı sermaye çevrelerinin, Türkiye'deki işbirlikçilerine, güvenilir adamlarına bu türden ucuz övgüler düzmeleri normaldir.

Ama şu Koç Holding'in süper gazetecileri, hangi akla hizmet, bu mizah şaheseri yazıyı sayfalarına iktibas edip büyük reislerini gülünç duruma düşürmüşlerdir?

Nedir şu Koç'un ödediği vergi? 23 milyon mu? 1 milyar liradan fazla değeri olan birçok şirketi elinde bulunduran Türkiye'nin en büyük kapitalisti «en fazla vergi veren şahıs» olmayacak da, Koç'un fabrikalarında 19.50 Lira gündeliğe sabahtan akşama çekiç sallayan işçi mi olacaktı?

Ya Vehbi Koç'un mütevazı yaşayışı? Koç'un ne denli mütevazı bir yaşantısı olduğunu öğrenmek isteyenler, ANT'ın 30 Ocak 1968 tarihli sayısına bir göz atmalıdırlar. Eğer o da tatmin etmezse, günlük gazetelerin ve haftalık dergilerin dedikodu sayfalarından Koç'un yaşantısının tevazu derecesini tesbit etmelidirler.

Outlook'tan iktibas edilen yazının en ilginç yanı, herhalde, Türkiye sosyalistleri adına verilen yargıdır. Kimmiş bu Koç'luğa, kapitalistliğe özenen sosyalist? Koç hakkındaki mübalağalı kanaatlerin doğru olduğu bir an için kabul edilse bile, kapitalizmin ve sosyalizmin bir şahıs meselesi değil, bir sınıf meselesi olduğunu farketmeden ahkam kesen bu .akıllevvelin «sosyalistlik»le ilgisi olabilir mi? Hele hele, «Biz iktidara gelirsek, Koç'u hapsetmeyeceğiz. Onu iktisadi devlet teşekküllerinin başına getireceğiz» fetvasına ne uyrulur? Sosyalizm en azından işçi sınıfının iktidara gelmesi demektir. İşçi sınıfı iktidara gelince de, kimin ne olacağına bugünden salonlarda sosyalistlik taslayanlar değil, işçi sınıfı karar verir. Koç hakkındaki karar da o zaman verilir...

Vehbi Koç'un serveti paylaştırma eğiliminden, teşebbüslerindeki işçileri memnun etmesinden bahseden satırlar ise, daha bir ay önce Koç'un Demir Döküm Fabrikası'ndaki işçilerin 20 lira gündelik uğruna polisle çarpıştığını bilenler için soğuk bir espriden başka bir şey değildir.

Sol'un şu «sivri dilsli yazarlarının Koç'a çatamamalarına gelince... Koç grubunun çarşaf çarşaf ilanlarıyla ayakta duran gazetelerde sosyalistlik taslayan fıkracıların Koç'a dil uzatmalarını beklemek de herhalde safdillik olur. Onlar için şimdilik Koç'a dil uzatmaktansa, işçi sınıfına dil uzatmak çok daha «keskin sosyalistlik»tir!... Komprador methiyecileri, sosyalistlerin Koç hakkında ne düşündüğünü, bir de sosyalist örgüt içinde savaşan emekçilere sormalıdırlar... Zira gerçek sosyalistler onlardır, icazetli yazarlar değil!

Üzme kendini, olacağına varır!

Psikiyatride, cemiyete ve çevresine intibak edemeyen, yahut intibak güçlüğü çekenlere ruh hastası, akıl hastası denilir. Benim intibaksızlığım bu cinsten de değil. Mesela meyve yemem; yemem ama, yiyenleri kınamam. Yüzmesini bilmem; ama bilenlere bir sözüm yok. Herkesin gözü önünde tek bir mayo 'le denize giremem; ama girenlere bir şey dediğim yok... Hâsılı, dünyaya çok geç geldim, çooook!... Ve bütün bunlar, bu gecikmenin eseri... Yoksa, fizik görünüşümde başkalarına bana saldırma cesaretini verecek bir anormallik de yok!...

Hadi hayırlısı, bakalım sonumuz nice olur...

İSMAİL OĞUZ
(B. Sabah - 31.8.1969)

Üzmeyin bu tanınmışı!

Şaşırtıcı mektuplar alıyorum. «aydi bir cesaretle söyleyeyim: Kendimi tanınmış, anlaşılmış bir yazar sanırdım. Hem de işe romancılığımı, piyes yazarlığımı karıştırmadan. Tekrar ediyorum: Yalnız tanınmış değil, anlaşılmış...

Durum, benim için böyle iken, babamın malı olmayan şu köşeyi okuyanların arasında, az da olsa, bana milliyetçilik, bana hürriyetçilik ve bilhassa din, iman öğütleri vermeye kalkışanların çıkması, ne yalan söyleyeyim, ağırıma gidiyor, beni şaşırtıyor.

TARIK BUĞRA
(Tercüman - 3.9.969)

Üstad yine gazaba geldi!

Hayret!

Libya'da ihtilal olmuş...

Arapların şu sivri akıllı geçinenleri ne zaman akıllarını başarına toplayacaklar? Ayıp etmişlerdir. Ve eğer bu Libya kundakçıları büyük bir marifet yaptıklarını sanmaktaysalar, bu sütundan benim kendilerine nefretle bakmakta olduğumu bilmelidirler.

Majeste kraliçenin muhterem pederleri rahmetli Şeyh Ahmet Es-Şerif Al Sunnûsi'yi İstiklal Savaşımız yıllarında Ankara'da ve Konya'da iyice tanımıştım. Hediye etmiş olduğu doksan dokuzluk «kuka» tesbihi ile bir «En'am»ı Şerif» en tatlı hatıralarımdandır.

Beslediğin hangi karga gözünü oymaya kalkmıştır, sana kim bu ihaneti eyledi Yaa Şeyh İdris?

Hay Allah onun belasını vere!

NİZAMETTİN NAZİF
(Yeni İstanbul - 3.9.1969)

haftanın karikatürü

EKONOMİK TABLO

"Süslen, giyin, ne varsa: Yüzük, iğne, gül... Takın".
Holding'in geçidi var, oynama yerinden sakın..
Dolap satar Yakın Şark'a, Pakistan'a aslan Arçelik..
Nur saçtı bütün Yurda bizim General Elektrik..
En başta Demir Döküm Ortak Pazar'a hazır.
Maden için Demir Eksport durmadan toprak kazır.
Türk Traktör Fabrikası yetişir Türk tarımına.
Tamirhane ve garajlar da çalışır onarımına..
Türkay, Koçtaş, Teknik İzolasyon, Türk Siemens, Oto-Yol,
Dışardan gelmez artık mal, imal eder bol, bol.
Egenin incisidir Egemak, çalışır Ankara'da Ormak.
Görevlerindir her yere yetişmek, her yere koşmak.
Torosların ötesinde Tormak satar makina, alet,
Halkın emrindedir, Simtel, Cadko, Porsuk Ticaret.
Türk oto sanayiinin ilk yıldızıdır Anadol'la Otosan,
Hepsi de faydalı : Ansan, Bürosan, Beldesan..
Simko, Al-İş, Bürokur, Burroughs, Merkez Ticaret, Ak-Yak,
İzmirde çelik döker Metaş, inanmazsan git'de bak..
Likit gaz alanında döviz de getirir biraz.
Aygaz, Ankara Gaz, Bursan ve Mobilgaz..
Akdenizde Almanlar'la turistik tesislerde korporasyon.
Beko Teknik yapıyor hem alâ radyo, hem'de televizyon..
Tekstillere boya Boytaş, buralan Kek yapacak,
Kimya Endüstrisi Kombinası kâğıdı çok yapacak..
Tofaş kuruldu şimdi Fiat otomobil yapacak.
İstanbul Oto Şirketi arabaları satacak.
LPG gemileri likit gaz ve döviz taşır Vatan'a,
Daha dün kurulan İzocam ihraç yapar Yunanistan'a
Yeni kuruldu TAT, Mustafakemalpaşa ilçesinde.
Satılıyor salçalar İngiltere ve Alman İsviçresin'de..
Kumaş satar Bozkurt Hollanda'ya, Almanya'ya,
Şimdi şeftaliler yollanacak Afrika'ya, Libya'ya..
DİVAN Çalışır bir yandan Diners Club öte yandan,
Gelsin Yurda dövizler soldan sağdan, her yandan,
Otokoç çalışır gece gündüz, Motor Ticaret satar,
Holding'in her sesisi Ülke'ye refah katar..
Yapar mürekkep, hem kalem, hem şarit, hem kablo.
Lastik, kamyon, otobüs. Holding ekonomik tablo..

TABLOCU

HOLDİNG'NAME

(Koç Holding Otomobil Grubu Dergisi 'Bizden Haberler'den)

ANT ● Haftalık Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Genel Yayın Müdürü DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sorumlu Müdürü: ALPAY KABACALI ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare Yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt 10/11 - İSTANBUL ● Tel.: 27 81 09 ● P. K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL ● Dizgi ve Tertip: ES - İN MATBAASI ● Baskı: VATAN MATBAASI

● Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A. Ş. — Cağaloğlu - İstanbul, Tel.: 27 38 54 ● İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL. Tel.: 27 89 49 ● Abone Şartları: Yıllık 44 Lira, Altı Aylık 22 Lira, Üç Aylık 11 Lira ● İlan: Santimi 25 Lira; Yayın ilanları yüzde 50 indirimlidir ● Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır ● Küçük yayın ilanları kelimesi 75 Kuruş'tan kabul edilmektedir.